Biblioteca Jud. Mureș Dej
SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul L Nr. 11 847 Prima ediție | Marți 23 septembrie 1980 | 4 PAGINI — 30 BANI

O NOUĂ CALITATE A VIEȚII PRINTR-O NOUĂ CALITATE A MUNCII

În gîndirea social-politică s-a impus tot mai mult, în ultimii ani, conceptul de **calitate a vieții.** Exprimînd măsura în care condițiile de viață oferă omului posibilitatea satisfacerii multiplelor sale necesități materiale și spirituale, noul concept înglobează un evantai larg de aspecte : de la resursele economice de care colectivitatea dispune — în mediul natural, de la oportunitățile culturale, artistice, de dezvoltare armonioasă a corpului și spiritului — la calitatea relațiilor sociale și interpersonale, de la condițiile de muncă și de viață — la calitatea organizării sociale și posibilitățile de participare la conducerea societății pe diferitele sale trepte.

În ideologia comunistă, premisele fundamentale ale ideii de calitate a vieții au fost puse încă de la întemeierea teoriei revoluționare a clasei muncitoare. După cum se știe, în această viziune, omul este considerat ca obiectiv suprem al dezvoltării social-economice, modul în care se asigură satisfacerea nevoilor sale materiale și spirituale reprezentînd criteriul principal de apreciere a unui anumit tip de organizare social-economică, de relații sociale.

Potrivit concepției despre lume și societate a clasei muncitoare, realizarea unei noi calități, superioare, a vieții presupune, înainte de toate, înlăturarea relațiilor sociale care mențin exploatarea și inegalitatea între oameni, cu alte cuvinte transformarea revoluționară a societății capitaliste, edificarea orînduirii noi, socialiste.

Împrejurările concrete în care a apărut și s-a dezvoltat societatea socialistă în țara noastră au făcut necesară concentrarea eforturilor cu precădere în direcția reconstrucției și lichidării stării de înapoiere economică moștenite de la regimul burghezo-moșieresc. **Dezvoltarea forțelor de producție, realizarea unui anumit standard de viață materială au fost privite întotdeauna de partidul nostru ca punctul de plecare, premisa esențială pentru realizarea unei calități superioare a vieții.**

Cifrele sintetice înfățișate de secretarul general al partidului în cuvîntarea rostită la cel de-al II-lea Congres al consiliilor populare exprimă, riguros și limpede, rodnicia acestei politici clarvăzătoare. În numai trei decenii de construcție socialistă, venitul național — temelia trainică a bunăstării poporului nostru — a sporit de 15 ori, tocmai pe baza creșterii vertiginoase a producției industriale, care și-a majorat în această perioadă volumul de 34 de ori. Pe întreg cuprinsul țării au fost ridicate sute și sute de platforme industriale moderne, elementele vitale ale progresului tehnico-științific contemporan au fost temeinic implantate în absolut toate ramurile activității economico-sociale, atrăgînd după ele ample mutații în înseși condițiile de muncă și viață ale întregii națiuni.

> *„Trebuie să asigurăm afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, să realizăm o calitate superioară în toate sectoarele de activitate, inclusiv o nouă calitate a vieții oamenilor muncii din România. Toate acestea pun pe primul plan rolul științei, ridicarea nivelului profesional și tehnic, realizarea unei înalte pregătiri a fiecărui om al muncii — de la savant pînă la muncitor".*
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

Totodată, partidul a înțeles că dezvoltarea economică nu poate asigura prin ea însăși o calitate superioară a vieții. Pentru aceasta este necesară o acțiune social vastă, care, pornind de la rezultatele obținute pe tărîm economic, să aibă drept obiectiv de sine stătător noua calitate a vieții, în multiplele ei determinări. **O adevărată cotitură s-a realizat în acest sens în răstimpul ultimului deceniu și jumătate,** cînd pe baza și în concordanță cu dezvoltarea mai rapidă, accelerată pe care au cunoscut-o forțele de producție, a fost inițiat, potrivit orientărilor ferme, cuprinzătoare ale documentelor adoptate de congresele partidului — documente în a căror elaborare un rol esențial revine tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — un amplu proces de perfecționare a relațiilor sociale, de adîncire a democrației socialiste, de statornicire a principiilor și normelor eticii socialiste în întreaga viață socială, de îmbogățire a vieții spirituale a oamenilor ; prin toate acestea urmărindu-se crearea condițiilor optime pentru dezvoltarea și afirmarea plenară a personalității umane. Se poate aprecia că, în acești ani, **concepția privind dezvoltarea socială, redefinită ea însăși, a inclus ca o componentă fundamentală, care în fond înnobilează și conferă un sens autentic-umanist întregului efort de construcție socialistă, creșterea necontenită a nivelului de trai, înfăptuirea unei noi calități a vieții.**

Formularea încă de la Congresul al IX-lea a tezei cu privire la centrarea fermă a întregii activități sociale în jurul obiectivului principal — satisfacerea în condiții optime a necesităților umane — elaborarea conceptului de societate socialistă multilateral dezvoltată, adoptarea de către Congresul al XII-lea a Programului-directivă de creștere a nivelului de trai — ilustrează în mod grăitor preocuparile partidului nostru în direcția **edificării unei veritabile strategii în domeniul perfecționării calității vieții,** adaptate cerințelor și particularităților țării noastre.

Și în această privință datele statistice cuprinse în recenta cuvîntare rostită de secretarul general al partidului la Congresul al II-lea al consiliilor populare sînt cît se poate de sugestive. Dacă în perioada 1951—

(Continuare în pag. a III-a)

BACĂU

Întreprinderea de panouri electropneumatice produce

Cel mai tînăr colectiv de oameni ai muncii din industria județului Bacău — cel de la întreprinderea de panouri electropneumatice — a realizat primele produse. Este vorba de panourile electrice de automatizare destinate unor unități agricole, care vor fi folosite la marile sisteme de irigații. Noua întreprindere va asigura în totalitate panourile de automatizare necesare unităților constructoare de mașini-unelte din Moldova. Totodată, vor fi fabricate panouri de automatizare necesare unităților din industria chimică, precum și pentru agricultură. **(Gh. Baltă).**

BRAȘOV

Transmisii hidromecanice pentru autobasculante de 50 și 100 de tone

La întreprinderea „Hidromecanica" din Brașov a fost lansat în fabricație de serie un nou produs de înaltă complexitate tehnică : transmisia hidromecanică seria 16 000, un ansamblu format dintr-un convertizor hidraulic de cuplu și o transmisie cu schimbarea vitezelor sub sarcină. Noul produs realizat pentru puteri variind între 700 și 1 000 cai putere este destinat echipării autobasculantelor de 50 și 100 tone. El asigură o transmitere elastică a mișcării autovehiculului, adaptarea automată a cuplului motor în funcție de rezistența la roțile autovehiculului, permite schimbarea vitezelor și inversarea sensului sub sarcină. Cu alte cuvinte, el imprimă autovehiculului o bună manevrabilitate și adaptabilitate la condiții variate de exploatare, asigurîndu-i parametrii tehnico-funcționali ridicați. Dată fiind complexitatea tehnică ridicată, noul produs a necesitat o temeinică și minuțioasă pregătire a fabricației. Efortul material și de gîndire tehnică a fost răsplătit prin aprobarea trecerii la fabricarea noului produs fără observații. **(Nicolae Mocanu).**

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a primit delegația parlamentară din Republica Venezuela

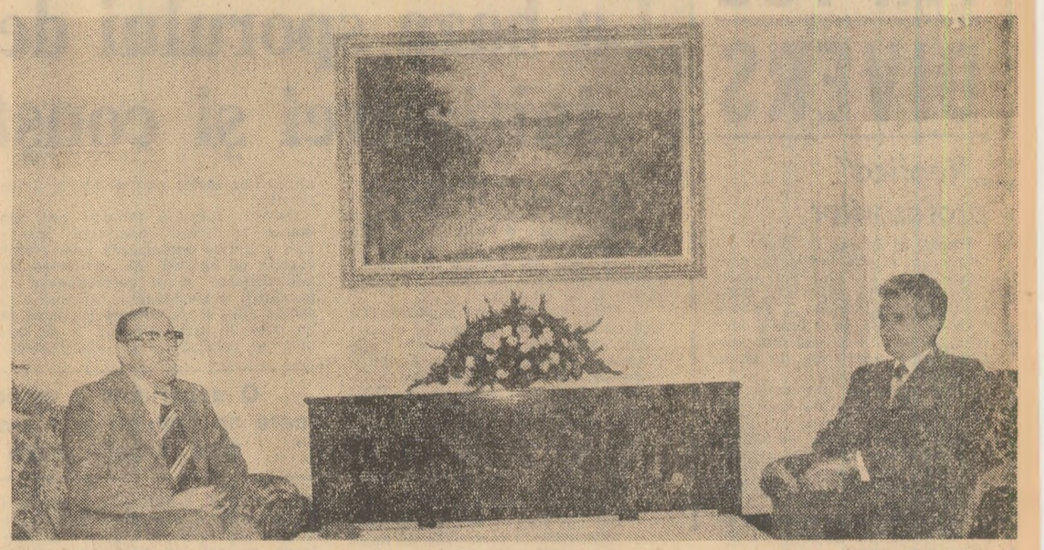

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, luni, delegația parlamentară venezueleană, condusă de dr. Godofredo Gonzales, președintele Congresului Național și al Senatului din Republica Venezuela, care efectuează o vizită în țara noastră, la invitația Marii Adunări Naționale.

Din delegație fac parte dr. Eloy Torres, vicepreședinte al Camerei Deputaților, Milos Alcalay, reprezentantul Parlamentului Andin pe lîngă Parlamentul european, și Elio Gonzales Salazar, consilier al președintelui Congresului Național Venezuelean.

La întrevedere au participat Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, Virgil Teodorescu, vicepreședinte al M.A.N., Iuliu Fejes, secretarul Comisiei pentru politică externă și cooperare economică internațională a M.A.N.

A fost de față Olga Lucila Carmona, ambasadorul Republicii Venezuela la București.

Conducătorul delegației a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un cordial și călduros salut din partea președintelui Republicii Venezuela, Luis Herrera Campins. Totodată, oaspetele a mulțumit, în numele său și al membrilor delegației, pentru întrevederea acordată, pentru posibilitatea oferită de a vizita România, de a cunoaște nemijlocit realizările remarcabile obținute de poporul român în dezvoltarea economică și socială a țării.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a adresat, la rîndul său, președintelui Republicii Venezuela un salut călduros și cele mai bune urări.

În cadrul convorbirii au fost evocate bunele raporturi de prietenie și colaborare dintre România și Venezuela, subliniindu-se că un rol hotărîtor în amplificarea acestora l-a avut vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Venezuela. S-a relevat că există încă largi posibilități pentru dezvoltarea și mai puternică a relațiilor dintre cele două țări, îndeosebi în domeniul schimburilor comerciale și al cooperării în producție, precum și în alte domenii de interes comun, în avantajul ambelor țări și popoare, al cauzei păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

Au fost abordate, de asemenea, unele probleme internaționale actuale. În acest cadru, s-a subliniat necesitatea de a se depune în continuare eforturi pentru oprirea creșterii tensiunii internaționale, pentru reluarea și relansarea politicii de pace, colaborare și destindere, de respect al independenței naționale a tuturor popoarelor, pentru reglementarea problemelor litigioase dintre state pe calea politică, prin tratative.

O atenție deosebită a fost acordată problemelor legate de lichidarea subdezvoltării și înfăptuirea unei noi ordini economice internaționale, care să asigure dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei națiuni, în condiții de pace și securitate. A fost subliniată importanța întăririi colaborării dintre țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate, dintre toate țările lumii, pe bază de deplină egalitate, pentru rezolvarea problemelor majore cu care este confruntată în prezent omenirea.

S-a evidențiat, în același timp, necesitatea înfăptuirii în întreaga lume a unui sistem trainic de securitate și colaborare, a trecerii la măsuri concrete de reducere a înarmărilor și la dezarmare și, în primul rînd, la dezarmarea nucleară, fără de care nu poate fi concepută pacea pe planeta noastră.

În cadrul convorbirii s-a evidențiat importanța ce revine parlamentarilor, parlamentelor în mobilizarea guvernelor, a opiniei publice în vederea consolidării cursului spre destindere și întroniării în viața internațională a principiilor egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, singurele în măsură să asigure dezvoltarea liberă, neîngrădită, a tuturor națiunilor.

Întrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

REPORTAJ DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

Semnul dragostei de țară – fapta pentru țară

Printre constructorii furnalului nr. 6 de la Galați, cel mai mare și mai modern furnal din România

Tocmai pornea în lume furnalul 4 din Galați, cînd cineva mi l-a recomandat pe maistrul **Ion Munteanu** în următorii termeni : „adevărat depozit de idei despre viața cea de toate zilele, despre întîmplările vieții". Așa este. Am discutat mult cu maistrul comunist Munteanu despre... dragoste. La un moment dat mi-a spus : „Dar dintre toate, dragostea cea mare și veșnică este... știți care? Sigur că știți, fiindcă-i cea mai adîncă, mai largă, mai trainică. Vorbesc despre dragostea de patrie." Și meșterul a înfățișat într-un singur gest vatra fierbinte, cu geometrii industriale inedite, ivite și din mîna lui, exprimînd astfel un gînd nerostit din modestie : „Am și eu aici un semn al marii iubiri pentru patrie. Un semn de muncă, spre înălțarea și gloria ei".

De la acest episod trăit au curs riuri de fontă din furnalul 4. Meșterul amintit a ieșit la pensie, dar... Dar lucrează mai departe, tot prin preajma furnalelor. Marile iubiri nu se uită niciodată. Între timp, din aceeași mare, adîncă și trainică dragoste s-a adăugat un nou izvor fierbinte la bateria celorlalte : furnalul 5. Și iată-l zilele trecute pe inginerul **Petru Cristescu,** directorul grupului furnale din cadrul Întreprinderii de construcții și montaje siderurgice Galați, alegînd, cu bucurie în suflet, unghiul cel mai potrivit pentru a cuprinde cu privirea opera de maturitate a constructorilor de aici : furnalul 6, de 3 500 metri cubi.

Cel mai mare și mai modern furnal al țării, clasat — din punctul de vedere al capacității și tehnologiei — printre primele zece furnale ale lumii.

Operă de maturitate a acestor ultimi cincisprezece ani din istoria marilor noastre înfăptuiri.

Uriașul — proiectat de IPROMET-București — este incheietorul de pluton al bateriei de furnale gălățene, cel mai tînăr și cel mai puternic: 2,5 milioane tone de fontă vor izvori din vatra lui într-un singur an. Uriașul a crescut din cele 13 600 tone utilaje, 18 000 tone cărămidă refractară ; este înlănțuit în structura lui intimă de peste 140 kilometri de cabluri electrice. Uzine din toată țara au lăsat cîte un semn de recunoaștere aici ; „23 August", Întreprinderea de mașini grele, „Automatica" și „Aversa" din București, „Unio"-Satu Mare, „Progresul"-Brăila, cunoscute unități industriale din Timișoara, Baia Mare etc. Asemenea Metroului bucureștean ori platformelor de foraj marin, navelor oceanice ori complexelor baraje hidrotehnice, și acestă fascinantă citorie industrială s-a întrupat din cumulul de inteligență tehnică românească, din potențialul atins de industria românească în acest an, al XXXVI-lea din cîți am lăsat în urmă de la borna de istorie nouă, socialistă. Din utilajele care au crescut logic și cu rost furnalul, de la betoanele fundației și pînă la cota maximă, 98 la sută poartă pecetea gîndirii românești.

— Furnalul 6 — precizează ing. **Ștefan Rădvan,** directorul general al I.C.M.S.G. — face parte din rîndul obiectivelor date în funcțiune ori care urmează să fie puse în acest an și care vor asigura capacități de producție de circa 3 milioane tone oțel. Practic, noi am finalizat în acest ultim an al cincinalului un nou combinat la... Combinatul siderurgic din Galați.

...Acolo, pe platforma uriașului, în bătălia contracronometru ce se dă pentru apropierea clipei de emoție și întemeiată mîndrie a șarjei numărul 1, am întîlnit unul dintre miile de oameni : sudorul **Iancu Popa.** Un tînăr marcat pe viață de satisfacția că și mîinile lui au sudat aici, au împlinit un vis măsurat riguros, inginerește pe planșetă. Un vis atît de puternic înrădăcinat în inimile constructorilor încît se poate spune, metaforic, că de fapt adevărata planșetă s-a aflat și se află în inimile fiecărui combatant în bătălia pentru furnalul 6.

— Am venit aici cu gîndul să construiesc — ne spune Iancu Popa. Primul pas : m-am calificat sudor electric. Al doilea pas : m-am șlefuit și am urcat o categorie profesională. Al treilea pas : m-am calificat și în sudură autogenă, să corespund. Iar pentru a corespunde și mai bine, mă voi ține cît mai aproape de șeful de echipă Costică Vizitiu, care, la cei 45 de ani ai săi, stăpînește 4 meserii. Nu mai spun că în prezent urmează și cursurile școlii de maiștri. Viața mea de muncitor, cum se vede, a început frumos : cu această lucrare unică, pe care n-o s-o uit niciodată și cu mîndria că aici, pe platforma furnalului 6, în ziua de 6 august 1980, eu, sudorul Iancu Popa, am strîns mîna tovarășului Nicolae Ceaușescu, omul pe care noi, muncitorii, întregul popor, îl iubim așa cum ne iubim patria.

Cel mai mare furnal al țării — furnalul 6 de la Galați — se înalță semeț din hărnicia și vocația de a ctitori a constructorilor Foto : **S. Cristian**

Viața acestor oameni — constructori prin vocație — trăită bărbătește, cu sens înalt, se împlinește rotund, firesc, sub aceeași aură inconfundabilă a dragostei de patrie. Reținem în această ordine de idei o remarcă a lui **Ioan Irinoiu,** secretarul comitetului de partid pe grupul furnale :

— L-am auzit nu o dată rostind pe topometristul Ștefan Caragea : „eu am făcut furnalul ăsta". „Eu am făcut furnalul ăsta", rostesc deseori și inginerul Cornel Bradu, și șoferul Vasile Crețu, și excavatoristul Vasile Popa, și sudorul Alexandru Velici, și meșterul Marin Tîrnă, și fierarbetonistul Ion Firicel, și montorii Ifrim Chipăilă și Traian Sileș, și dulgherul Preda Grigore... Da, nu-i nici o exagerare. Ei au ridicat furnalul 6. Ei și alții ca ei au durat și celelalte furnale.. Ei, oamenii faptei, au făcut toate cîte s-au născut pe pămîntul țării în ultimele decenii, adăugînd zestrea muncii lor la zestrea de valori a patriei. Îmi place această mîndrie izvorîtă din marea iubire pentru România.

Ascultîndu-l pe Ioan Irinoiu parcă l-aș auzi, cu ani în urmă, pe maistrul Ion Munteanu : „Dintre toate dragostele, cea mai adîncă, cea mai trainică este dragostea de patrie"... Marile iubiri sînt eterne.

Ilie TANASACHE

Din carta marilor împliniri ale poporului nostru în anii socialismului

Industria modernă – temelia dezvoltării întregii economii, a creșterii bunăstării poporului

Întreaga dezvoltare a României din anii construcției socialiste și, cu deosebire, realizările remarcabile din ultimii 15 ani confirmă în mod strălucit justețea și realismul politicii partidului nostru de industrializare susținută a țării, care s-a dovedit a fi factorul hotărîtor al lichidării înapoierii economice din trecut, al progresului întregii economii naționale, al creșterii bunăstării întregului popor. Avem astăzi o industrie modernă, puternică, dotată cu mijloace de producție avansate, capabilă să rezolve cele mai complexe probleme ale progresului tehnic contemporan, să valorifice superior resursele materiale ale țării și potențialul creator al clasei noastre muncitoare. Marile progrese în dezvoltarea industrială a țării ilustrează cu putere forța socialismului, capacitatea poporului nostru, condus de partid, de a transforma România, într-o perioadă istorică scurtă, într-un stat industrial-agrar în plin avînt.

● **În anul 1980, producția industrială a țării va fi de 965 miliarde lei (adică, în prețuri comparabile, de 34 de ori mai mare decît în 1950), industria României realizînd în acest an, în numai o săptămînă, întreaga producție a anului 1938 ;**

● **Industria participă în prezent cu circa 60 la sută la formarea venitului național și asigură peste 75 la sută din cerințele de mașini și utilaje ale economiei naționale ;**

● **Peste 35 la sută din totalul populației ocupate lucrează în industrie.**

Pornind de la marile realizări dobîndite pînă acum, documentele Congresului al XII-lea al partidului prevăd continuarea pe o treaptă calitativ superioară a politicii de industrializare, aceasta avînd un rol decisiv în făurirea unei economii de înaltă eficiență, în dezvoltarea forțelor de producție, în ridicarea bunăstării și gradului de civilizație al întregului popor. Ampla perspectivă de muncă rodnică și creație pe tărîmul dezvoltării și modernizării industriei insuflă muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor hotărîrea de a-și consacra toate forțele înfăptuirii neabătute a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului, a sarcinilor și indicațiilor trasate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la cel de-al II-lea Congres al consiliilor populare. Iată cîteva dintre direcțiile principale de acțiune :

● **Creșterea continuă, în ritm susținut a productivității muncii. Un singur procent de creștere a productivității muncii echivalează — în industrie — la nivelul acestui an cu realizarea suplimentară a unei producții nete în valoare de peste 3 miliarde lei ;**

● **Capacitățile de producție — cît mai deplin folosite, mașinile, utilajele și instalațiile — încărcate la maximum, asigurîndu-se buna lor funcționare ;**

● **Înnoirea și modernizarea produselor, perfecționarea continuă a tehnologiilor de fabricație ;**

● **Materiile prime, materialele, combustibilii și energia electrică — gospodărite cu răspundere, valorificate la un grad superior ;**

● **Forța de muncă — utilizată judicios, în scop direct productiv, prin organizarea superioară a producției și a muncii, asigurarea unei ordini și discipline desăvîrșite în toate unitățile, reducerea la strictul necesar a personalului auxiliar și neproductiv.**

Dinamica producției industriale
— în miliarde lei —

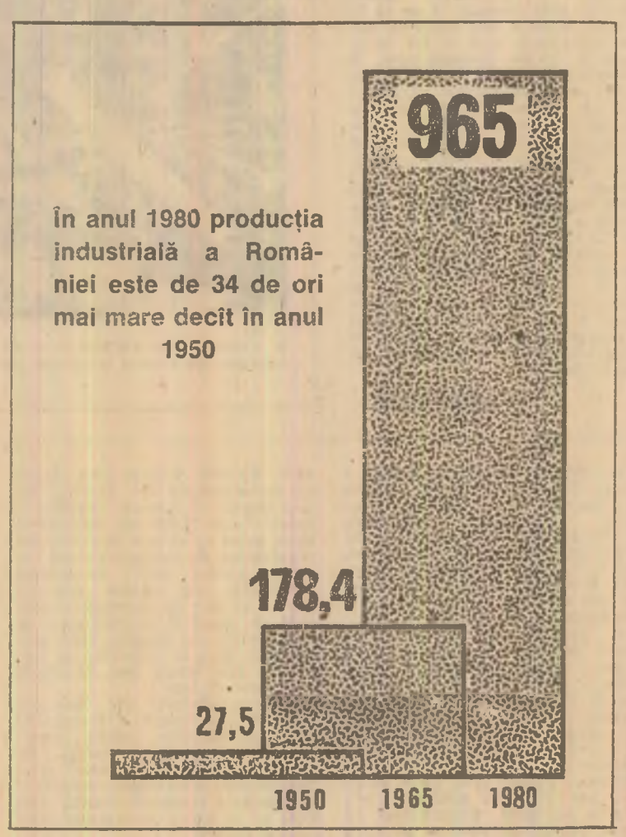

În anul 1980 producția industrială a României este de 34 de ori mai mare decît în anul 1950

OAMENI AI MUNCII DIN INDUSTRIE!

Acționați în spirit revoluționar, muncitoresc pentru dezvoltarea și modernizarea continuă a industriei noastre socialiste, pentru valorificarea cu maximum de randament a capacităților de producție, a resurselor materiale și de muncă, pentru buna gospodărire a fiecărei întreprinderi și creșterea susținută a eficienței economice, asigurînd sporirea avuției naționale – sursa hotărîtoare a ridicării nivelului de trai al întregului nostru popor!

FAPTUL DIVERS

„Replica" profesorilor

Faptul că în cadrul Școlii generale nr. 14 din Brăila funcționează clase cu program suplimentar de artă plastică a atras numeroși copii talentați. În fiecare an, școala își schimbă mereu „decorul" prin cele mai reușite lucrări executate de elevi, reunite în expoziții.

Iată însă că profesorii lor C. Boer-Dondoș, Gheorghe Gh. Naum, Aurel Tănase și Ioan Zlăvog le-au pregătit elevilor o surpriză dintre cele mai plăcute. Cei patru profesori au organizat, în holul mare al școlii, propria lor expoziție.

O „replică" a profesorilor, pe cît de artistică, pe atît de instructiv-educativă.

Două întîmplări

Dăm cuvîntul cititoarei Elena Cerchez: „Fără să vreau, într-un răstimp foarte scurt am fost, ca să zic așa, eroina a două întîmplări. Prima : mergînd cu treburi la Vaslui, într-o stație de autobuz mi s-a făcut rău, la fel ca muncitorului din Călărași, despre care s-a scris la „Faptul divers" în luna august. Și tot ca și lui, în loc să mi se dea ajutor, cineva mi-a sustras portofelul cu bani. Cînd am ajuns la autogară, mai ia bilet de autobuz pînă la Huși, dacă mai aș cu ce. Mi-a plătit biletul un șofer de omenie, Mihai Vicol. A doua întîmplare : mergînd tot cu treburi, la Bîrlad, cînd am coborît din autobuz, mi-am uitat, din repezeală, geanta pe un scaun, cu tot ce aveam în ea. Găsind-o, un tînăr i-a dat-o șoferului, iar acesta mi-a înmînat-o. Vasăzică, prima dată am fost prădată, iar a doua oară, uitucă, mi s-a înapoiat «obiectul». Două întîmplări, două atitudini diametral opuse. De ce n-ar fi toți oamenii... oameni ?".

Și mai dolofană

Ne-a vizitat la subredacția din Slobozia, în ziua de 17 septembrie, Constantin Munteanu din strada Matei Basarab nr. 274, de profesie tîmplar la Oficiul de gospodărire a apelor Ialomița. Într-o sacoșă galbenă avea o uriașă roșie. Am mers împreună și am recîntărît-o. Avea 1 310 grame.

— Cultiv cu roșii suprafața din propria gospodărie și de la 80 de cuiburi obțin în fiecare an peste 400 kg. Vreau să-l anunț pe această cale pe Victor Pîrvu din Brăila, strada Mărului nr. 40, că recordul dolofanei sale despre care s-a scris la „Faptul divers" a căzut. Sămînța roșiilor mele am selecționat-o singur pe parcursul mai multor ani. La rezultatele obținute, cel mai bun colaborator este tata, Vasile Munteanu, și el un pasionat în legumicultură.

Înapoi, la muncă !

Amîndoi sînt din Galați. Amîndoi cu meserii : Ionel Bortan e tîmplar, iar Virgiliu Rusu e lăcătuș. Amîndoi își vedeau de meseriile și treburile lor, pînă într-o zi cînd le-a trecut prin minte gîndul rău de a se apuca de speculă. Cu marfă străină, de proveniență dubioasă. Și, pentru a nu fi recunoscuți în Galați, au luat calea Brașovului, încercînd s-o facă pe negustorii ambulanți. Dar nici n-au apucat bine să-și etaleze marfa, că au și fost depistați de organele de ordine. Depistați și sancționați. Plus confiscarea mărfii. După care cei doi au făcut cale-ntoarsă la Galați, la munca și meseriile lor.

Motata dă alarma

Tare-i mai plăcea lui Emilian N., tehnician veterinar, la o fermă a întreprinderii „Avicola" Suceava, să repete zicala aceea pe care o auzise la un pahar de vorbă : „Băutura cea mai bună este apa de izvor, dacă la o picătură pui un kil de vinișor". Dar nu-i plăcea numai s-o spună, ci s-o și aplice în practică. O dată, de două, de nouă ori. Conducerea întreprinderii i-a dat un ultim avertisment și E.N. a promis că va repeta pînă la saturație altă zicală cu băutura ideală care-i apa minerală. Dar una zicea și alta făcea. (Citește : bea). Mai mult: într-o zi, de la fermă unde lucra, a vîndut unui amator de chilipir — ca din ograda proprie — doi cocoși și cîteva găini. Cocoșii, luați prin surprindere, n-au zis nici cucurigu. În schimb, o motată s-a pornit pe un cotcodăcit de nu s-a mai oprit pînă n-a fost sigură că alarma ei a ajuns la urechile cui trebuia. Și uite-așa, pentru... gălnăria lui, a ajuns și E.N. la tribunal. De data asta treaz.

Record de iresponsabilitate!

400 de grame țuică de Tarcău ; o sticlă cu bere (ca să se spargă) la Potoci ; 100 grame rom și 500 grame de țuică la Ruginești.

Iată inventarul... „alimentărilor" făcute de Mihai Manolache din Bicaz, județul Neamț, în timp ce străbătea, la volanul mașinii personale „Trabant", întortocheata și dificila șosea a Văii Bistriței.

Un record de... iresponsabilitate la volan, care s-a încheiat tragic : o femeie de 60 de ani, care circula normal pe șosea, a fost accidentată mortal.

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

ȚĂRII — CÎT MAI MULT CĂRBUNE !

La baza sporului de producție — filoanele inițiativei și conștiinței muncitorești

O experiență a colectivului minei Bărbăteni, care se impune prin cantitatea de cărbune extrasă anul acesta peste plan — 24 750 tone

Mai întîi o știre îmbucurătoare : minerii din Bărbăteni — mină fruntașă în Valea Jiului — continuă șirul succeselor, sporind de la o zi la alta cantitatea de cărbune cocsificabil extrasă peste prevederile de plan. În prezent, producția lor suplimentară se ridică la 24 750 tone.

— Pentru a realiza o producție fizică cît mai mare, în condiții de eficiență economică sporită, potrivit exigențelor noului mecanism economico-financiar, ne-am organizat astfel activitatea încît să asigurăm **sporirea cît mai substanțială a productivității muncii și reducerea cheltuielilor materiale** — ne-a spus ing. **Ovidiu Avramescu,** directorul întreprinderii.

Cum anume s-a organizat activitatea minei ?

Cîteva acțiuni concrete : în prezent continuă cu bune rezultate **specializarea minerilor în formațiile de lucru și a formațiilor pe lucrări ; se efectuează comasarea unor echipe de 15 mineri în brigăzi de 45 oameni, în fruntea cărora sînt numiți brigadieri cu o vastă experiență și o temeinică pregătire profesională ; se organizează trecerea exploatării cărbunelui din abataje camere în abataje frontale, metodă tehnologică de mare randament.** Totodată, s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea transportului minerilor de la suprafață la locurile de muncă, ceea ce a dus la creșterea gradului de utilizare a timpului de lucru cu 2 la sută.

În același timp, organizațiile de partid, U.T.C. și sindicat au desfășurat cu multă perseverență munca politico-educativă pentru întărirea ordinii și disciplinei, pentru eliminarea absențelor nemotivate și a învoirilor.

Cerința folosirii tehnicii noi din dotare la nivelul capacității prevăzute a impus **organizarea unor forme variate de cursuri de calificare, de policalificare și de perfecționare a pregătirii profesionale.** Bunăoară, în **aceste zile, 40 de mineri participă la** un curs de calificare, iar 21 de mineri se califică și ca electromecanici de mină. Ridicarea calificării profesionale a contribuit, alături de mai buna organizare a muncii și creșterea gradului de mecanizare al lucrărilor miniere în acest an cu 30 la sută, la sporirea randamentelor de extracție în abataje, în medie pe întreprindere, cu o tonă de cărbune pe post.

Un factor specific activității în subteran de care depinde într-o măsură hotărîtoare realizarea ritmică a planului de extracție îl constituie **buna funcționare a transportului cărbunelui.** Or, pînă în acest an, defecțiunile apărute la mijloacele de transport au „strangulat" mai tot timpul fluxul producției de cărbune ce trebuia să iasă „la zi". De aceea, încă de la începutul acestui an s-a acționat cu hotărîre pentru îmbunătățirea radicală a transportului cărbunelui : s-au montat trei benzi transportoare de la buncărul colector din subteran pînă la „Preparația cărbunelui" din Lupeni, pe o distanță de 2,3 km și care asigură transportul a circa 1 000 de tone cărbune pe zi direct în preparație. Se renunță astfel la transportul cu vagonetii pînă la gura minei, care era greoi și costisitor, în esență, ineficient. În prezent se lucrează de zor la montarea celei de-a patra benzi și a unui nou buncăr colector la blocul 12 care vor conduce la reducerea cu 50 la sută a transportului auto și cu vagoneți de la gura minei la preparație, realizîndu-se pe această cale, anual, o economie de 1,2 milioane lei.

Discutînd problemele eficienței producției, ale sporirii producției nete cu contabilul-șef al întreprinderii, **Victor Rășuțitu,** interlocutorul a ținut să precizeze că depășirea în fiecare lună din acest an a prevederilor planului fizic la extracția de cărbune s-a realizat în condițiile obținerii unor importante economii de resurse materiale și energetice. Astfel, consumul de aer comprimat a fost redus cu 60 la sută, la energia electrică s-au economisit în acest an 850 000 kWh, iar la 1 000 tone cărbune extras s-au economisit 18 mc lemn de mină și 2 mc cherestea.

La locul său de muncă, în abataj, discutăm într-un moment de răgaz cu șeful unei harnice brigăzi de mineri, comunistul **Mihai Kovacs.**

— Brigada pe care o conduc a **extras peste prevederi, în opt luni din acest an, 9 000 tone de cărbune** — ne-a spus interlocutorul. Cum am realizat aceasta ? Distribuind rațional sarcinile pe fiecare om din brigadă, astfel încît să lucrăm din plin pe parcursul unui schimb. Astfel, fiecare schimb care intră în șut se aprovizionează pe drum către abataje cu toate materialele necesare, iar lucrul se predă din mers. În brigadă avem cîtiva oameni policalificați, care asigură întreținerea și repararea operativă a utilajelor, fără a mai aștepta echipa de electromecanici. Practic, utilajele funcționează neîntrerupt permițîndu-ne ca în fiecare 24 de ore să realizăm un ciclu complet de producție.

— Care este eficiența producției pe care o realizați ?

— Împreună cu ortacii am făcut o socoteală. **Cele 9 000 de tone de cărbune vor ajuta siderurgiștii hunedoreni să producă tot atîtea tone de fontă.** Producția fizică suplimentară a brigăzii, obținută în condițiile reducerii unor consumuri specifice de materiale și energie, a asigurat minei un plus **de aproape un milion lei producție netă, ceea ce a creat temeiul pentru sporirea cîștigurilor noastre.** Bunăoară, pentru a mă opri la luna august, **față de o retribuție medie programată pe un membru al brigăzii de 3 700 lei, retribuția efectivă s-a ridicat la 5 400 lei. Din munca noastră rodnică au cîștigat deci economia națională, mina și fiecare din noi.**

Bucurîndu-se pe drept cuvînt de realizările de pînă acum, minerii și specialiștii de la mina Bărbăteni sînt intens preocupați de producția ce o vor asigura în acest an și de cea din anul viitor. Pentru acest an a fost prevăzută o creștere a producției de 50 000 tone cărbune cocsificabil comparativ cu anul trecut. În anul viitor, planul de extracție va fi cu încă 50 000 tone mai mare decît în anul 1980. Se vor realiza aceste creșteri de producție ?

— Fără îndoială că da — ne asigură inginerul-șef electromecanic **Marcel Tomoiu.** Sîntem pregătiți pentru aceste sarcini. Astfel, acționăm pentru a duce la bun sfîrșit măsurile stabilite încă la începutul acestui an, cînd am hotărît ca pregătirile noilor fronturi de lucru să fie făcute în avans, iar mecanizarea să pătrundă în fiecare abataj, ca ordinea și disciplina să domnească în fiecare formație și la fiecare punct de lucru. Sîntem hotărîți ca prin rezultatele ce le vom obține în următoarele trei luni să punem o bază trainică succeselor anului viitor. Dacă pînă în prezent am realizat o producție netă în valoare de 7 milioane lei, ne propunem ca pînă la sfîrșitul anului să ajungem la 10 milioane lei.

Sabin CERBU
corespondentul „Scînteii"

Ce trebuie să știe, cum trebuie să acționeze agricultorul

ACUM, LA SEMĂNATUL GRÎULUI pentru a asigura o bună recoltă în anul viitor

Din aceste zile se va trece la însămînțarea grîului. Pentru ca în 1981 — primul an al viitorului cincinal — să se obțină recolte mari la această cultură este necesar să fie aplicate cu fermitate măsurile stabilite la consfătuirea pe țară privind cultura grîului și orzului, cît și la consfătuirile județene ce au urmat, trăgîndu-se maximum de învățăminte atît din experiența valoroasă, cît și din lipsurile manifestate în precedenta campanie de însămînțări. La cîteva din cerințele și condițiile ce se impun să fie respectate cu strictețe în această toamnă ne vom referi în rîndurile ce urmează.

SEMINȚE DIN SOIURI VALOROASE, ÎNTR-O STRUCTURĂ OPTIMĂ — CEA MAI EFICIENTĂ INVESTIȚIE. Cu semințe dintr-un soi bun cheltui un leu și cîștigi o sută. Nu e nici o exagerare ! Adesea, pe sole învecinate, diferențele de recoltă între un soi și altul depășesc 1 000—2 000 kg boabe la hectar. Sînt diferențe care evidențiază necesitatea de a se cultiva numai soiurile raionate, de a se însămînța, așa cum s-a precizat la consfătuire, un sortiment de 3—4 soiuri, din care cel puțin două timpurii. Ministerul Agriculturii și Academia de științe agricole au stabilit structura soiurilor pe zone. S-au manifestat însă și abateri care trebuie evitate acum cu desăvîrșire. Cu toată hotărîrea trebuie combătută tendința unor specialiști de a face rost de semințe din soiuri care, deși dau rezultate în unele zone, nu se potrivesc peste tot. Unele soiuri de înalt randament, specifice zonei Banatului, deși nu rezistă la ger, au ajuns să fie cultivate în Transilvania și chiar în partea estică a Bărăganului, unde producția a fost diminuată cu sute de kilograme la hectar. Pentru preîntîmpinarea acestor anomalii, stațiunile de cercetări agricole din fiecare zonă au stabilit structura soiurilor ce se vor însămînța în această toamnă. În zonele din sudul și vestul țării, de pildă, urmează să fie însămînțate 55—60 la sută soiuri timpurii, 30—35 la sută soiuri mijlocii și 5—15 la sută soiuri tîrzii. În zonele din Transilvania și Moldova, proporția soiurilor timpurii trebuie să fie cuprinsă între 45—50 la sută, cele mijlocii — 35—40 la sută, iar soiurile tîrzii — 10—20 la sută. Important este, totodată, ca în fermele specializate să se producă mai multe semințe din soiurile valoroase și să se înlocuiască cele cu potențial scăzut.

EPOCA DE SEMĂNAT. S-a vorbit și s-a scris mult despre „limitele timpului optim" în care trebuie efectuat semănatul. Adevărul, puternic relevat de experiența unităților care au obținut recolte superioare, este că totalitatea condițiilor agropedoclimatice, între care starea de pregătire și umiditatea solului au un rol esențial, sînt de natură să fundamenteze în fiecare unitate agricolă decizia în stabilirea epocii optime. Mai puțin cunoscute sînt consecințele abaterilor de la epoca optimă la semănatul diferitelor soiuri de grîu. După aprecierea tovarășului **Cristian Hera,** director științific al I.C.C.P.T. Fundulea, desprinsă în urma unor ample studii și experiențe, soiurile de grîu cultivate în țara noastră sînt în marea lor majoritate puțin sau foarte puțin tolerante față de epoca de semănat, iar abaterile de la perioada optimă duc la scăderea recoltei. Cercetările efectuate aici demonstrează cît de mult este influențată producția diferitelor soiuri, în cazul prelungirii însămînțărilor. Soiul de grîu „Dacia" a dat cu 929 kg la hectar mai puțin, atunci cînd s-a semănat în afara perioadei optime. Calculele arată că producția acestui soi este diminuată cu 46 kg la fiecare zi de întîrziere a semănatului. Alte soiuri sînt și mai pretențioase la ceea ce denumim „epoca optimă de semănat". La soiul „Iulia", abaterile de la epoca optimă au determinat micșorarea recoltei medii cu 2 224 kg la hectar, adică cu 110 kg la fiecare zi de întîrziere. La unele dintre soiurile create la Fundulea s-au înregistrat minusuri de recoltă de 67 kg la fiecare zi de întîrziere la semănat. În cazurile cînd întîrzie semănatul, plantele nu înfrățesc normal, intră firave în iarnă și au o slabă rezistență la ger.

DENSITATEA LA SEMĂNAT — FACTORUL ESENȚIAL. Experiența arată că asigurarea unei densități optime a plantelor încă din perioada însămînțărilor favorizează în mare măsură creșterea recoltei de grîu. Reține în acest sens atenția precizarea făcută de tovarășul **Serbu Dan,** din Direcția producției vegetale a Ministerului Agriculturii : „În acest an, 26 de I.A.S. și cooperative agricole situate îndeosebi în județele Arad, Timiș, Ialomița și Constanța, care au asigurat o densitate de minimum 500—600 de plante pe metrul pătrat — densitate superioară mediei unităților învecinate din zonele respective — și au aplicat toate celelalte norme tehnologice au obținut peste 5 000 kg grîu la hectar.

Redăm și opinia inginerului-șef **Anton Kömevesy,** de la C.A.P. „Avîntul" din Pecica, județul Arad, unde în acest an s-a obținut cea mai mare recoltă de grîu : 6 547 kg, în medie, de pe 700 hectare. „Densitatea optimă concură în mod cert la creșterea producției. În condițiile noastre, prin norma de sămînță mai mare și prin calitatea bună a patului germinativ se asigură minimum 600 plante pe metrul pătrat. Un număr redus de numai 300—400 spice la metrul pătrat sau chiar mai puțin are ca rezultat producții mici sau foarte mici".

Cauzele care au determinat densitatea redusă a unor lanuri de grîu sînt diferite și le înfățișăm succint : a) neînsămînțarea normei necesare de sămînță la hectar ; b) folosirea unor semințe cu puritate și valoare biologică scăzută ; c) utilizarea de semințe netratate sau tratate necorespunzător cu fungicide ; d) semănatul în teren slab pregătit ; e) greșuri la semănat, neuniformitate, rînduri goale ; f) semănatul în afara perioadei optime ; g) băltirea apei pe terenuri ; h) întîrzierea sau neefectuarea tratamentelor fitosanitare. Am menționat aceste cauze nu pentru că nu ar fi cunoscute de specialiști, ci spre a fi înlăturate cu hotărîre în actuala campanie a însămînțărilor de toamnă, în scopul realizării densității optime pe întreaga suprafață cultivată.

În unele zone ale țării a început semănatul grîului și, treptat, se va extinde și în alte zone. Pentru realizarea recoltelor prevăzute a se obține în 1981 este necesar ca specialiștii și cadrele de conducere din unitățile agricole, cu sprijinul direct al organelor de specialitate, să asigure aplicarea întocmai a normelor prevăzute de tehnologia culturii grîului. În mod deosebit se cer să fie asigurate semințe din categorii biologice superioare, care să fie condiționate și tratate corespunzător, să se diferențieze norma de sămînță în funcție de caracteristicile agropedologice ale fiecărei sole, de condițiile climatice din fiecare zonă. La fel de importante sînt respectarea riguroasă a structurii soiurilor stabilite, a proporției dintre cele timpurii și tîrzii, aplicarea îngrășămintelor pe baza datelor rezultate din cartarea agrochimică a solului. Pentru însămînțarea la timpul optim, esențial este să se asigure organizarea muncii în formații mari de mecanizatori, conduse de specialiști, recoltarea cu prioritate a culturilor tîrzii premergătoare grîului, grăbirea arăturilor, mărunțirea pămîntului și pregătirea patului germinativ la parametri calitativi superiori.

C. BORDEIANU

Cîteva cerințe și condiții ce trebuie respectate cu strictețe în această toamnă

SĂPTĂMÎNA CRUCII ROȘII

În slujba sănătății oamenilor

Manifestare tradițională a organizației noastre, „Săptămîna Crucii Roșii" (21—27 septembrie) se desfășoară în atmosfera de entuziasm și puternică efervescență creatoare cu care întregul nostru popor muncește pentru îndeplinirea istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului.

Societatea de Cruce Roșie din Republica Socialistă România, aflată în cel de-al 104-lea an al existenței sale, este astăzi o organizație de masă puternică, numărînd în rîndurile sale aproape șapte milioane de membri. Sub conducerea clarvăzătoare a partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii, Crucea Roșie, într-o strînsă conlucrare cu personalul sanitar, cu alte instituții de stat, organizații de masă și obștești, își orientează eforturile spre organizarea unor activități de o calitate și eficiență tot mai înalte, vizînd creșterea gradului de cultură sanitară a populației, în scopul prevenirii îmbolnăvirilor, instruirea și educarea tuturor cetățenilor pe probleme de prim ajutor, cunoașterea și respectarea normelor pentru o viață rațională, îmbunătățirea indicilor demografici, igienizarea localităților, precum și a unor acțiuni cu caracter social-umanitar.

General-maior
Constantin BURADA
președintele Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie

Întregul activ obștesc al Crucii Roșii a muncit și muncește cu multă dăruire și pasiune, alături de cadrele sanitare, la organizarea pregătirii instructorilor necesari acțiunii de instruire și educare a întregii populații pe probleme de prim-ajutor, acțiune eșalonată pînă în anul 1985.

Acordăm o atenție deosebită activităților educativ-sanitare în rîndurile tineretului. Concursul pentru acordarea primului ajutor „Sanitarii pricepuți", care la etapele sale de masă atrage an de an aproape trei milioane de elevi, constituie una dintre formele de activitate mult îndrăgite de elevii școlilor generale și ai liceelor.

În sprijinul activității educativ-sanitare, al creșterii eficienței acesteia, Consiliul Național și comitetele județene ale Crucii Roșii au editat și difuzat un număr apreciabil de broșuri, afișe și afișete, au realizat filme de scurt metraj și diapozitive. „Săptămîna Crucii Roșii" constituie și un prilej de intensificare a întregii noastre activități, menită să răspundă interesului din ce în ce mai evident al tuturor categoriilor de cetățeni față de problemele de sănătate. Simpozioanele, consfătuirile, conferințele, mesele rotunde, galele filmului cu tematică de sănătate și de Cruce Roșie, diferitele concursuri cu public pe astfel de teme constituie doar cîteva dintre formele și mijloacele folosite de organizațiile noastre.

În zilele de 21—22 septembrie, s-a desfășurat faza republicană a concursului grupelor sanitare și concomitent s-a inaugurat ediția 1980/81 a fazei județene și, respectiv, a municipiului București a aceleiași manifestări. Acest concurs, care în etapele sale anterioare a mobilizat un mare număr de echipiere ale grupelor sanitare, reprezintă un prilej deosebit de verificare a pregătirii acestora, de stimulare a interesului cetățenilor față de problemele de sănătate, față de preocupările umanitare ale Crucii Roșii. Pe lîngă această manifestare vom mai organiza un mare număr de simpozioane și colocvii pe teme de prevenire a îmbolnăvirilor și viață rațională în mari întreprinderi din Capitală. Va avea, de asemenea, loc o gală de filme pe teme educativ-sanitare și de Cruce Roșie. Acțiuni organizate la casele de copii, la căminele pentru bătrîni, precum și în domeniul donării onorifice de sînge vor completa seria activităților noastre în cadrul „Săptămînii Crucii Roșii".

Desigur, realizarea tuturor acestor activități ar fi de neconceput fără sprijinul efectiv al activului obștesc. Dispunem de peste 300 000 de activiști voluntari care își desfășoară activitatea în toate domeniile de activitate. A crescut numărul grupelor sanitare, al posturilor de prim-ajutor, iar promoția 1980 a cursurilor de surori de Cruce Roșie a adăugat puternicului detașament al acestor femei destoinice alte cîteva mii de absolvente.

Privind domeniul relațiilor sale internaționale, Crucea Roșie română își aduce contribuția ei specifică la promovarea principiilor politicii externe a partidului și statului nostru. Organizația noastră întreține relații de colaborare pe multiple planuri cu peste 120 societăți naționale din țări de pe toate continentele, indiferent de orînduirea lor social-politică.

În cadrul organismelor mișcării mondiale a Crucii Roșii, organizația noastră, membră a Consiliului Executiv al Ligii Societăților de Cruce Roșie, militează pentru creșterea aportului Crucii Roșii internaționale la cauza menținerii și consolidării păcii și securității în lume. În spiritul profundului umanism al poporului nostru, Societatea română de Cruce Roșie acordă ajutoare materiale popoarelor din țările care au avut de suferit de pe urma catastrofelor naturale sau conflictelor armate.

Conștienți de marile responsabilități care le revin din hotărîrile Congresului al XII-lea al partidului, membrii organizației noastre sînt hotărîți să muncească cu și mai mult elan pentru a fi la înălțimea grijii permanente cu care conducerea partidului și statului nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, înconjoară organizația de Cruce Roșie, pentru ca aceasta să aducă o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea politicii sanitare a partidului și statului.

La inițiativa consiliilor populare din București

O amplă acțiune de recuperare a materialelor refolosibile

În circumscripția electorală nr. 60 din sectorul 6, materialele adunate iau drumul industriei, căreia îi sînt atît de necesare
Foto : S. Cristian

Sîmbătă, duminică, luni, numeroase autocamioane ale întreprinderii pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile, din subordinea Consiliului popular al Capitalei, puteau fi întîlnite în cele mai diferite puncte ale orașului. Încărcau materiale colectate în cartiere în ultima săptămînă, la îndemnul deputaților și activului tuturor consiliilor populare de sector. Un răspuns prompt, unul din răspunsurile posibile la chemările recentului Congres al consiliilor populare. O acțiune concretă într-un domeniu de larg interes economic : orientarea spre industrie a fiecărui gram de material refolosibil.

În zilele ce au urmat congresului, numai în sectorul 6 colectarea s-a soldat cu aproape 125 tone metal, 40 tone hîrtie, sticle și borcane în valoare de peste 30 000 lei și 5 tone deșeuri textile. Cifrele ilustrează continuitatea preocupărilor pe acest tărîm ale organizațiilor democrației și unității socialiste din întreprinderi, instituții, cartiere, ale deputaților, comitetelor de cetățeni, cît și ale organizațiilor U.T.C., aportul entuziast, pe deplin conștient, al locuitorilor.

Este o parte din efortul întregului oraș, care a raportat, pînă zilele trecute, recuperarea a 359 000 tone metal (din care 303 000 tone oțel și 3 500 tone cupru), a 699 tone materiale textile, 5 700 tone piele, 16 800 anvelope reșapabile, 2 300 tone cauciuc, 5 500 tone uleiuri minerale, 19 tone mase plastice, 5 100 ambalaje din lemn. Aceste cantități constituie, totodată, dovada înțelegerii de către cetățeni a unui adevăr important : aceea că și în preocuparea pentru punerea în valoare a tuturor resurselor se materializează spiritul gospodăresc, atitudinea lor înalt responsabilă față de interesele societății.

(Maria Baboian).

Cuvîntul cititorilor CUVÎNTUL OAMENILOR MUNCII

SESIZĂRI, OPINII, PROPUNERI

Terenurile agricole — restituite la timp agriculturii

Pentru amplasarea obiectivelor din planul de investiții al Ministerului Energiei Electrice se solicită nu o dată scoaterea unor terenuri agricole din producție. Prin Legea nr. 59/1974 s-au stabilit măsuri pentru recuperarea și compensarea terenurilor scoase din circuitul agricol, prevăzîndu-se obligația să se înscrie în actele de aprobare termenele de reintregire a fondului funciar. Astfel, legea stabilește, între altele, obligația beneficiarilor care au obținut aprobarea de amplasare a unor obiective de investiții sau de producție pe terenuri agricole de a recupera, prin unități proprii sau unități specializate, o suprafață echivalentă cu cea ocupată definitiv, prin transformarea unor terenuri neagricole sau neproductive, indicate de unitățile și organele agricole locale, terenuri care să fie ameliorate și puse în valoare. Recuperarea terenurilor se face anticipat sau cel mai tîrziu pînă la data stabilită în actul prin care se dă aprobarea privind scoaterea definitivă din producția agricolă a acestor suprafețe. Dar unele termene au fost de mult depășite. Datorită nerespectării obligațiilor ce decurg din lege, colectivul de proiectanți ai I.S.P.E. București, din care fac parte, întîmpină greutăți. Exemplele sînt numeroase, iar aici vreau să mă refer doar la terenurile de la Turceni și Rovinari, județul Gorj. În luna iunie m-am deplasat la termocentrala Turceni pentru reînnoirea unor avize și prelungirea scoaterii temporare din circuitul agricol a unor terenuri necesare șantierului acestei unități, aflată încă în stadiu de execuție. La cooperativele agricole de producție din Ionești, Turceni, Plopșoru și la I.A.S. Plopșoru am întîmpinat greutăți în obținerea acordului deținătorilor de teren, aceștia motivînd — pe bună dreptate — că nu li s-au redat nici pînă în prezent terenurile afectate în trecut (unele în 1974) pentru șantiere, ceea ce i-a împiedicat să-și realizeze sarcinile de producție. Președintele C.A.P. Plopșoru, Apostol Ciurea, ne-a relatat că termocentrala din Turceni deține ilegal, în această comună, o suprafață de 77 095 mp, ocupată în mare parte cu diverse obiective din organizarea de șantier. Cerînd redarea acestui teren, conducerea șantierului l-a amînat sine die. Cum o să mai fie cooperativa agricolă de acord să prelungească un aviz pentru noi terenuri cînd pentru cele puse la dispoziție în trecut nu și-a primit încă drepturile prevăzute de lege ?

Situația înfățișată este bine cunoscută conducerii Ministerului Energiei Electrice, căreia m-am adresat în repetate rînduri. Cu concursul acestui minister și al Ministerului Agriculturii, precum și cu sprijinul organelor locale, trebuie să se pună de urgență capăt acestei situații.

Paul MINCULESCU-VLĂȘCA
proiectant principal
la Institutul de studii și proiectări energetice București

Brigadieri — mîndria șantierului

Viitorul nou „drum de ape" va scurta în curînd calea bătrînului Dunăriu spre frumoasa Mare Neagră. Pe Șantierul național al tineretului de pe traseul noului canal se desfășoară o muncă intensă. La începutul acestui an, în zona Agigea, la km 64, cîteva zeci de autobasculante de 16 tone, de pe meleagurile Sucevei, au venit pe șantier pentru o perioadă de muncă de șase luni. Dintre cei 52 de șoferi suceveni s-a distins brigadierul Ilie V. Grigorian. El și-a depășit planul lunar, înscriind în carnetul de bord 1 680 de curse, cifră record în întrecerea socialistă dintre tinerii diferitelor județe, care se desfășoară pe șantier. Zecile de mii de tone de piatră transportate de brigadierul Grigorian au făcut ca țărmul să înainteze spre mare cu cîteva zeci de metri. Depășindu-și zi de zi sarcinile de plan, în timpul record de trei luni, Ilie V. Grigorian a fost lăudat pe merit în adunarea generală a oamenilor muncii. Dealtfel, toți cei 52 de șoferi suceveni și-au îndeplinit și chiar depășit planul, constituind la rîndul lor un exemplu bun de urmat.

Theodor TIPA
brigadier pe Șantierul național al tineretului
Canalul Dunărea—Marea Neagră

Pe scurt, din scrisori

● **Fierul vechi — la retopit !** Personalul muncitor din stația C.F.R. Piatra Olt a colectat în timpul liber 35 tone de fier vechi din triaj și stația de cale ferată, pe care l-a încărcat în trei vagoane și l-a expediat la retopit. (Marin I. Barcan, șef de manevră, Stația C.F.R. Piatra Olt).

● **Și la Vatra Dornei aburul a fost pus la lucru,** datorită spiritului întreprinzător al primarului Ion Tarniceru. Văzînd că la fabrica de cherestea din localitate se irosește mult abur, primarul s-a întrebat : cum ar putea fi folosit ca să încălzească apa în apartamentele nou construite ? Și a găsit soluția. O conductă a fost trasă de la fabrică la blocuri : începînd de la data de 7 iulie avem zilnic apă caldă în casă. (Gheorghe Anicăi, pensionar, Vatra Dornei).

● **Un parc pe locul unui depozit de gunoaie** a fost amenajat la ieșirea din satul Colacu, comuna Valea Sării, în județul Vrancea, pe drumul național 2 D, care leagă Moldova cu Transilvania. Parcul, înzestrat cu bănci, avînd flori și pomi, realizat prin muncă voluntară de locuitorii comunei, oferă un plăcut popas turiștilor care trec zilnic spre sau de la Brașov. (Valeriu Berenci, corespondent voluntar).

VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ZIMBABWE, CANAAN SODINDO BANANA

Oaspeți ai județului Brașov

Președintele Republicii Zimbabwe, tovarășul Canaan Sodindo Banana, împreună cu tovarășa Janet Banana, și-au continuat luni vizita în județul Brașov, însoțiți de tovarășii Ion Coman, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., precum și de Petre Blajovici, ambasadorul țării noastre în Republica Zimbabwe.

În cursul dimineții, înalții oaspeți au făcut o vizită la întreprinderea de autocamioane „Steagul Roșu", unde au fost întîmpinați de tovarășii Gheorghe Dumitrache, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Brașov, de reprezentanți ai conducerii unității. Tovarășul Manole Sechi, directorul general al Centralei industriale pentru autocamioane și mijloace de transport, a urat un călduros bun venit șefului statului Zimbabwe. Tineri muncitori îmbrăcați în costume naționale oferă flori tovarășului Canaan Sodindo Banana și tovarășei Janet Banana.

Se vizitează apoi secții ale întreprinderii, în care oaspeții au prilejul să cunoască fluxul tehnologic de producție, utilajele și agregatele complexe concepute și realizate de specialiștii unității. Gazdele subliniază că aici au fost produse pînă în prezent 556 000 de autocamioane, multe dintre tipurile fabricate fiind asimilate în ultimul timp la indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu ocazia vizitelor de lucru întreprinse în uzină.

Pe parcursul vizitei în această importantă citadelă industrială, tovarășul Canaan Sodindo Banana răspunde cu prietenie salutului muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor aflați la locul de muncă, îi felicită pentru rezultatele obținute și le urează noi succese în dezvoltarea uzinei.

În încheiere, solilor poporului zimbabwe le este prezentată o gamă largă din cele mai noi autocamioane, autobuze, microbuze, autovehicule și tractoare, care atestă capacitatea de producție a industriei noastre de mijloace de transport auto. Printre autocamioanele prezentate se numără și cele destinate exportului în unele din cele 20 de țări în care sînt deja cunoscute și apreciate.

Mulțumind gazdelor pentru ospitalitatea manifestată față de delegația sa și poporul zimbabwe, președintele Canaan Sodindo Banana a felicitat din nou conducerea uzinei, colectivul de oameni ai muncii de la întreprinderea „Steagul Roșu" pentru rezultatele obținute și a semnat în cartea de onoare a uzinei.

După-amiază, delegația s-a înapoiat la București.

★

Solii poporului zimbabwe au fost întîmpinați, simbătă, la sosirea în Predeal de tovarășul Gheorghe Dumitrache, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Brașov. După ce le-a urat tradiționalul bun venit pe aceste meleaguri, gazda le-a prezentat dezvoltarea economică și socială a județului, subliniind că această vizită oferă distinșilor oaspeți prilejul de a cunoaște nemijlocit realizările obținute în dezvoltarea rapidă și multilaterală a patriei noastre, a fiecărui județ, politica partidului și statului nostru de ridicare a nivelului de trai.

Duminică dimineața, președintele Republicii Zimbabwe, persoanele oficiale care îl însoțesc au vizitat cartierul „Steagul Roșu" — unul dintre cele mai moderne și mai mari ale Brașovului — precum și alte zone ale orașului, monumente istorice și de artă. Numeroși brașoveni aflați pe traseu au salutat cu căldură pe oaspeți.

Coloana oficială s-a îndreptat apoi spre pitoreasca stațiune turistică internațională Poiana Brașov, unde au fost vizitate moderne obiective turistice construite aici în ultimul timp.

În onoarea președintelui Republicii Zimbabwe, tovarășul Canaan Sodindo Banana, și a tovarășei Janet Banana, președintele Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Brașov a oferit un dejun, care s-a desfășurat într-o atmosferă de cordialitate și prietenie.

Primirea unor șefi de misiuni diplomatice

Luni după-amiază, președintele Republicii Zimbabwe, tovarășul Canaan Sodindo Banana, împreună cu tovarășa Janet Banana au primit, la Palatul din Piața Victoriei, șefi de misiuni diplomatice acreditați în țara noastră, împreună cu soțiile.

La primire au fost de față Gheorghe Doigu, adjunct al ministrului afacerilor externe, general-locotenent Constantin Popa, locțiitor al șefului Marelui Stat Major, alte persoane oficiale.

Au participat S. T. Sekeramayi, ministrul pămînturilor, reașezării și dezvoltării rurale, W. Ndangana, M. Dube și M. Chambati, membri ai parlamentului, celelalte persoane oficiale care îl însoțesc pe înaltul oaspete în vizita în țara noastră.

A fost prezent Petre Blajovici, ambasadorul României în Republica Zimbabwe.

Președintele Canaan Sodindo Banana s-a întreținut într-o atmosferă cordială cu diplomații străini.

(Agerpres)

Maiestății Sale KHALID IBN ABDEL' AZIZ AL-SAUD

Regele Arabiei Saudite

RIAD

Ziua națională a Regatului Arabiei Saudite îmi oferă plăcutul prilej de a adresa Maiestății Voastre calde felicitări împreună cu cele mai sincere urări de sănătate și fericire personală, de prosperitate și progres poporului saudit prieten.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Vizita delegației parlamentare din Venezuela

Președintele Marii Adunări Naționale, Nicolae Giosan, a avut, luni dimineața, o întrevedere cu delegația parlamentară venezueleană, condusă de dr. Godofredo Gonzales, președintele Congresului Național și al Senatului din Republica Venezuela, care efectuează o vizită în țara noastră, la invitația M.A.N.

Cu acest prilej au fost discutate probleme de interes comun privind extinderea în continuare a conlucrării dintre forurile legislative ale celor două țări, subliniindu-se rolul ce revine parlamentelor și parlamentarilor în dezvoltarea legăturilor de prietenie și cooperare pe multiple planuri dintre România și Venezuela, dintre poporul român și cel venezuelean, în folosul reciproc, al cauzei înțelegerii și păcii în lume.

La întrevedere au participat Virgil Teodorescu, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, și Iuliu Fejes, secretar al Comisiei pentru politică externă și cooperare economică internațională a M.A.N.

★

În aceeași zi, Alexandru Mărgăritescu, ministru secretar de stat la Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale, a avut o întrevedere cu delegația parlamentarilor venezueleni. În discuțiile purtate cu acest prilej au fost abordate probleme bilaterale și de interes comun privind cursul ascendent al cooperării economice româno-venezuelene.

La întrevederi a asistat Olga Lucila Carmona, ambasadorul Republicii Venezuela la București.

★

În onoarea delegației de parlamentari venezueleni, ambasadorul acestei țări la București a oferit, luni seara, o recepție.

(Agerpres)

Cronica zilei

Ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, general-maior Constantin Olteanu, a adresat o telegramă de felicitare ministrului apărării populare al Republicii Populare Bulgaria, general de armată Dobri Djurov, cu ocazia celei de-a 36-a aniversări a Zilei Armatei populare bulgare.

★

La Ambasada Republicii Cuba din București a avut loc, luni dimineața, o conferință de presă, organizată cu prilejul zborului extraterestru al echipajului mixt sovieto-cubanez.

Au luat parte ziariști bucureșteni, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ofițeri superiori, atașați de presă și corespondenți ai presei străine acreditați în țara noastră.

În expunerea prezentată, ambasadorul Humberto Castello a subliniat semnificația acestui nou zbor, realizat cu un echipaj mixt în cadrul programului „Intercosmos", importanța sa în dezvoltarea cercetării științifice comune.

★

În deschiderea „Săptămînii Crucii Roșii", 21—27 septembrie a.c., duminică dimineața a avut loc, pe Stadionul tineretului din Capitală, inaugurarea etapei republicane a concursului grupelor sanitare voluntare din întreprinderi, instituții și unități agricole.

Au fost de față membri ai conducerii Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Învățămîntului, Ministerului Apărării Naționale, reprezentanți ai unor organizații de masă și obștești.

Alocuțiunea de deschidere a fost rostită de general-maior Constantin Burada, președintele Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie.

★

Personalitățile proeminente a mareiul patriot și cărturar iluminist român, fiu al meleagurilor argeșene, Dinicu Golescu, i-a fost consacrat, luni, la Biblioteca județeană din Pitești, un simpozion, prilejuit de comemorarea a 150 de ani de la moartea sa.

În cadrul comunicărilor prezentate au fost evocate concepțiile progresiste ale celui omagiat, sprijinul acordat de el revoluției din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, locul pe care îl ocupă opera sa în istoria literaturii române.

Cu același prilej a fost amenajată și o expoziție de carte, ce cuprinde diferite ediții ale memorialului lui Dinicu Golescu intitulat „Însemnare a călătoriei mele, făcută în anul 1824, 1825, 1826", apărute încă din timpul vieții scriitorului și pînă în prezent.

★

La cinematograful „Patria" din Capitală a fost prezentat luni seara, în premieră, filmul artistic românesc „Burebista", în regia lui Gheorghe Vitanidis. Noua producție a Casei de filme nr. 5, realizată după un scenariu semnat de Mihnea Gheorghiu și care transpune pe ecran, cu mijloacele specifice celei de-a 7-a arte, o perioadă remarcabilă din istoria națională, este dedicată aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista. Rolul titular este interpretat de actorul George Constantin. La reușita acestei noi creații care vine să întregească epopeea cinematografică națională își mai dau concursul actorii: Ion Dichiseanu, Emanoil Petruț, Alexandru Repan, Ernest Maftei, Ovidiu Iuliu Moldovan, Șerban Ionescu, Ștefan Sileanu, Ioana Bulcă.

(Agerpres)

★

Luni a avut loc vernisajul mozaicului ceramic cu tema „Tineretul — făuritor și beneficiar al noilor înfăptuiri", lucrare de artă monumentală, în suprafață de 55 mp, executată de artistul plastic Gheorghe Nicolae, plasată în cadrul Complexului turistic pentru tineret de la Pîrîul Rece.

Mozaicul ceramic de la Pîrîul Rece, inspirat din viața tinerilor din țara noastră, crescuți și educați de partid, vine să confere valențe noi complexului turistic, îndrăgit și apreciat de tineret tot timpul anului. **(N. Plopeanu).**

O NOUĂ CALITATE A VIEȚII

(Urmare din pag. 1)

1965 retribuția medie netă a sporit de la 337 lei la 1 028 lei, adică cu numai 691 lei, în ultimii 15 ani, creșterea a fost de aproape 1 230 lei, atingînd în acest an 2 256 lei. Același fenomen este evidențiat și de evoluția veniturilor țăranilor obținute din munca în cooperativele agricole de producție și din gospodăriile personale, sporul de venituri crescînd de la 328 lei în anii 1951—1965, la aproape 800 lei în perioada 1966—1980. Veniturile obținute de populație din fondurile sociale de consum s-au majorat cu 19,4 miliarde în primii 15 ani și cu 59,3 miliarde lei în ultimii 15 ani. În strînsă legătură cu această tendință pozitivă, binefăcătoare pentru națiune, s-au aflat toate celelalte componente majore ale nivelului de trai.

Acordînd întreaga importanță progresului economic, creșterii producției de bunuri materiale, ca temelie a ridicării continue a nivelului de trai al întregii societăți, partidul este totodată intens preocupat de **folosirea resurselor noneconomice** existente în societate — resurse practic nelimitate, care pot îmbogăți în mod autentic viața omului. La același nivel economic de dezvoltare există posibilități de sporire substanțială a calității vieții tocmai prin valorificarea superioară a acestor resurse. Pornind de la o astfel de premisă, în ultimii ani se acordă o atenție deosebită **perfecționării calității relațiilor sociale și interpersonale**, diversificării formelor de petrecere a timpului liber, creării de condiții pentru utilizarea sa superioară, ridicării permanente a nivelului de civilizație.

Astfel, corelarea strînsă a creșterii economice cu necesitățile autentice umane pune în evidență o viziune largă despre calitatea vieții, în cadrul căreia se îmbină armonios aspectele materiale cu cele spirituale, viziune ce exclude tendințele consumatoriste, manifestate în acest domeniu în țările occidentale.

Justețea, viabilitatea unei asemenea concepții apar cu atît mai evidente în confruntare cu realitățile lumii capitaliste. Pînă nu de mult, întreaga ideologie burgheză gravita în jurul mitului creșterii economice. Exista, în țările capitaliste dezvoltate, un larg acord asupra ideii potrivit căreia creșterea economică prin ea însăși ar fi de natură să soluționeze treptat toate problemele sociale și umane, ducînd în mod spontan, necontrolat, dar sigur, la o maximizare a condițiilor de viață ale întregii colectivități. S-a pretins chiar și s-a încercat să se argumenteze că o preocupare specială, sistematică pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale omului nu ar fi necesară, deoarece, în mod natural, creșterea economică ar duce, prin ea însăși, la un asemenea rezultat.

Iată însă că în ultimii ani concepția despre creșterea economică necontrolată, ca bază a înfăptuirii automate a calității vieții, concepție acreditată de teoreticieni burghezi, a intrat într-o triplă criză:

O criză ecologică, evidențiată de consecințele negative ale acestei creșteri asupra mediului natural, de intensificarea poluării. Omul însuși trebuie apărat, în ceea ce are el mai fundamental — propria sa existență biologică — de efectele distructive pe plan ecologic ale creșterii economice. Este și motivul pentru care ideea de calitate a vieții este tot mai strîns asociată cu calitatea mediului natural;

O criză socială, exprimată în faptul că creșterea economică nu numai că nu a putut să rezolve unele dintre cele mai acute probleme ale lumii actuale, dar chiar a generat procese negative noi. Ea a schimbat importanța firească a necesităților umane, accentuîndu-le pe cele a căror satisfacere este profitabilă economic. În țările capitaliste dezvoltate, insulele de sărăcie absolută par a fi devenit cronice, imune la dezvoltarea economică de ansamblu. Pe plan mondial, dezvoltarea economică în formele de pînă acum nu a dus la reducerea decalajelor dintre țări, ci mai degrabă la menținerea și chiar la adîncirea lor. O serie de procese sociale distructive au devenit cronice: este vorba despre folosirea incompletă a forței de muncă (ceea ce în limbaj mai uman și de aceea mai dramatic se numește „șomaj"), care a luat proporții uriașe, condamnînd zeci și sute de milioane de oameni la degradare fizică și morală; de alterarea mediului urban, de sporirea la un nivel fără precedent a criminalității, de proporțiile alarmante pe care le-au căpătat consumul de droguri, pornografia, folosite ca mijloace de diversiune și care împing societatea într-un adevărat marasm moral.

O criză umană, exprimată în faptul că „beneficiul" uman nu este pe măsura efortului depus, a acumulărilor economice. Devine tot mai evident că creșterea economică nu este în mod spontan orientată spre satisfacerea necesităților umane reale, autentice. Ea este de natură a crea, cum au sesizat numeroși critici, necesități artificiale, în timp ce alte necesități, fundamentale pentru om, rămîn puțin acoperite. Dincolo de un anumit nivel de dezvoltare economică, resursele economice suplimentar obținute nu se mai convertesc automat în bunuri necesare din punct de vedere uman. Este aproape unanim acceptat că dezvoltarea economică de tip capitalist a stimulat un consumatorism excesiv, artificial și risipitor de bunuri materiale, în raport cu necesitățile efective ale omului.

Intensificarea dezbaterilor la care asistăm în prezent în lume în jurul ideii de calitate a vieții reprezintă indiscutabil și o reacție împotriva mitului creșterii economice. Indicatorii de calitate a vieții sînt din ce în ce mai mult considerați ca un tot în care aspectele materiale sînt indisolubil legate cu cele culturale și umane. De fapt, în această sferă se poate cel mai bine testa eficiența diferitelor sisteme sociale: în timp ce societatea capitalistă se dovedește incapabilă să rezolve marile probleme ale omului, bolile ei cronice afectîndu-i grav existența pe toate planurile — material, moral, cultural, la un anumit nivel de dezvoltare economică și industrială, identic sau asemănător, societatea socialistă reușește să ofere garanții pentru o organizare socială care să asigure o calitate a vieții mai ridicată. Realizarea ei depinde în primul rînd de efortul colectiv, de capacitatea comunității umane de a se organiza și acționa în mod conștient, sistematic și planificat în sensul dezvoltării sale armonioase. Ea depinde însă și de efortul individual, așa cum a subliniat din nou secretarul general al partidului la recentul Congres al consiliilor populare, cerînd fiecărui om al muncii să-și consacre toate energiile îndeplinirii exemplare a sarcinilor de producție, creșterii necontenite a productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție atît pe calea efortului de concepție și gîndire novatoare, cît și printr-un înalt spirit gospodăresc, în climatul profund democratic pe care îl oferă societatea noastră. **Făurirea unei noi calități a vieții presupune, în concepția partidului nostru, o calitate nouă, superioară a muncii, participarea activă, responsabilă a fiecărui cetățean la marile rosturi ale țării, un aport sporit în soluționarea operativă și eficientă a multiplelor probleme pe care le ridică zi de zi construcția socialismului.** Numai implicîndu-ne total în viltoarea muncii constructive, punînd umărul virtos acolo unde este mai greu, putem spune că ne-am adus contribuția la marea operă a partidului nostru, de asigurare a bunăstării întregului popor.

Prin modul în care partidul nostru concepe și înfăptuiește o nouă calitate a vieții se conturează o originală și fertilă experiență revoluționară, ilustrare vie a idealurilor celui mai cuprinzător umanism, umanismul socialist.

tv

PROGRAMUL 1

10.00 Telեșcoală
11.00 Film artistic: „Recolta amară"
12.20 Telex
16.00 Telex
16.05 Școala la școala noii calități. Primul an la catedră. Preocupări profesionale ale tinerilor absolvenți la începutul de an școlar
16.30 Curs de limbă engleză
16.50 Din țările socialiste
17.25 Almanah pionierese
17.50 Muzică populară instrumentală
18.25 Tribuna TV: Noul mecanism economico-financiar. Cum îl înțelegem și cum îl aplicăm. Azi, despre autogestiune la Întreprinderea constructoare de mașini din Reșița
18.50 1001 de seri
19.00 Telejurnal
19.20 Actualitatea economică
19.50 Ancheta TV: „O întrebare, un răspuns"
20.20 Teatru TV: „Miracolul". Dramatizare după o nuvelă de George Langelean. În distribuție: Octavian Cotescu, Valeria Gagealov, Ion Lucian, Sinka Karoly, Aurel Cioranu, Valentin Plătăreanu, Cazimir Tănase, Vali Voiculescu-Pepino Constantin Bălțărețu, Julieta Szöny, Marius Pepino, Victor Dogaru, Cristina Deleanu, Cornel Jipa. Regia artistică: Cornel Popa
22.05 Telejurnal

PROGRAMUL 2

19.00 Telejurnal
19.20 Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim...
19.45 Recitalul pianistei Graziella Georgia
20.10 Viața economică a Capitalei
21.10 Buletin rutier — informații pentru conducătorii auto
21.25 Luminile operei
22.05 Telejurnal

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

● Echipa României s-a calificat în turneul final al Campionatului european feminin de baschet, care se dispută în aceste zile în Iugoslavia. În ultimul meci din grupa preliminară B, la Bosanski Brod, baschetbalistele române au învins cu 66—51 (30—25) formația Franței.

În turneul final, care va începe astăzi la Banja Luka, sînt calificate reprezentativele Uniunii Sovietice (deținătoarea titlului), Iugoslaviei (ca țară organizatoare), precum și formațiile României, Olandei, Ungariei, Poloniei, Bulgariei și Cehoslovaciei.

● Finala competiției de tenis pe echipe „Cupa Davis" ediția 1980 se va disputa între selecționatele Cehoslovaciei și Italiei. La Buenos Aires, Cehoslovacia a întrecut cu 3—2 echipa Argentinei.

Cehoslovacia participă pentru a doua oară la finala competiției, în timp ce Italia (care a cîștigat trofeul în 1976) va juca în finală pentru a patra oară.

● În turneul internațional de fotbal de la Tripoli, echipa Universitatea Cluj-Napoca a terminat la egalitate 0—0 cu reprezentativa Siriei.

Tot la Tripoli a început și un turneu internațional masculin de baschet, în care selecționata României a cîștigat cu scorul 105—93 meciul cu formația secundă a Libiei.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

BOX: Cei 11 campioni naționali

La turneul final al campionatelor naționale — ediția 1980, turneu care s-a încheiat duminică, cele 11 centuri tricolore au fost cucerite de următorii pugiliști: semimuscă — **Adem Sali (Farul Constanța)**; muscă — **Cristian Gheorghișor (A.S. Pistonul Slatina)**, neașteptat, dar foarte merituos învingător la această categorie de greutate, elev al antrenorului Leonida Ionescu; cocoș — **Dumitru Cîpere (Metalul Drobeta-Turnu Severin)**, care, sub îndrumarea antrenorului mehedințean Constantin Drăghici, s-a prezentat excelent pregătit la meciurile turneului; pană — **Titi Cercel (Dinamo București)**; semiușoară — **Viorel Ioana (S.C. Muscelul)**, elev al tînărului antrenor Gheorghe Vlad din școala maestrului Cristian Panaitescu; ușoară — **Dragomir Ilie (Dinamo București)**; semimijlocie — **Ion Vladimir (Dinamo București)**, unul dintre cei mai tehnici boxeri ai recentelor campionate; mijlocie mică — **Marin Ouatu (S.C. Bacău)**, pugilist care a valorificat cu prisosință forța „directelor" de dreapta, elev al tînărului antrenor băcăuan R. Auraș; mijlocie — **Valentin Silaghi (Dinamo București)**; semigrea — **Ion Cîrlan (Box Club Galați)**; grea — **Ion Cernat (Steaua)**.

La campionate, boxerii clubului Dinamo au cucerit patru titluri, celelalte șapte fiind dobîndite de pugiliști din șapte asociații și cluburi diferite. Surprinde faptul că formația puternicului club bucureștean Steaua a cucerit un singur titlu (deși alinîase 15 concurenți!), iar clubul de specialitate din Brăila (B.C.B.) n-a cîștigat nici un titlu.

Cehoslovacia și Italia, finaliste în competiția „Cupa Davis"

Echipa României s-a calificat în turneul final al Campionatului european feminin de baschet, care se dispută în aceste zile în Iugoslavia. În ultimul meci din grupa preliminară B, la Bosanski Brod, baschetbalistele române au învins cu 66—51 (30—25) formația Franței.

În turneul final, care va începe astăzi la Banja Luka, sînt calificate reprezentativele Uniunii Sovietice (deținătoarea titlului), Iugoslaviei (ca țară organizatoare), precum și formațiile României, Olandei, Ungariei, Poloniei, Bulgariei și Cehoslovaciei.

● Finala competiției de tenis pe echipe „Cupa Davis" ediția 1980 se va disputa între selecționatele Cehoslovaciei și Italiei. La Buenos Aires, Cehoslovacia a întrecut cu 3—2 echipa Argentinei.

Cehoslovacia participă pentru a doua oară la finala competiției, în timp ce Italia (care a cîștigat trofeul în 1976) va juca în finală pentru a patra oară.

● În turneul internațional de fotbal de la Tripoli, echipa Universitatea Cluj-Napoca a terminat la egalitate 0—0 cu reprezentativa Siriei.

Tot la Tripoli a început și un turneu internațional masculin de baschet, în care selecționata României a cîștigat cu scorul 105—93 meciul cu formația secundă a Libiei.

Întîlnirea prietenească dintre reprezentanți ai tineretului român și reprezentanți ai tineretului sovietic

Luni a avut loc la Brașov deschiderea întîlnirii prietenești dintre reprezentanți ai tineretului român și reprezentanți ai tineretului sovietic.

Manifestarea, care are loc în perioada 22—27 septembrie a.c., la Brașov și București, este consacrată realizării unui schimb de experiență privind activitatea Uniunii Tineretului Comunist și Uniunii Tineretului Comunist Leninist, a tineretului român și a celui sovietic, evidențiindu-se raporturile de prietenie și colaborare statornicite între tinerii din România și Uniunea Sovietică, între cele două organizații, raporturi care se dezvoltă continuu în spiritul înțelegerilor convenite cu prilejul întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Republicii Socialiste România, și Leonid Ilici Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

În aceste zile vor avea loc acțiuni politice, cultural-educative și artistice, întîlniri și convorbiri, schimburi de opinii și experiență privind preocupările U.T.C. și U.T.C.L.

În cuvîntul de deschidere a întîlnirii, primul secretar al Comitetului județean Brașov al U.T.C. a adresat un cald salut reprezentanților tineretului român și sovietic, exprimînd satisfacția tineretului brașovean de a fi gazda acestei ample manifestări.

În cuvîntul lor, Vasile Bontaș, secretar al C.C. al U.T.C., și Zoia Novojilova, secretar al C.C. al U.T.C.L., s-au referit la activitatea tineretului român și a celui sovietic consacrată înfăptuirii hotărîrilor celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. și, respectiv, celui de-al XXV-lea Congres al P.C.U.S., evidențiind semnificațiile întîlnirii prietenești din aceste zile, acțiune ce se înscrie ca o nouă contribuție la dezvoltarea și adîncirea continuă a raporturilor de prietenie și colaborare dintre tineretul român și tineretul sovietic, dintre U.T.C. și U.T.C.L.

La festivitatea de deschidere a întîlnirii prietenești a participat tovarășul Gheorghe Dumitrache, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Brașov al P.C.R.

Au fost de față membri ai Ambasadei Uniunii Sovietice la București.

În încheiere a fost prezentat un spectacol susținut de formații artistice românești și sovietice.

(Agerpres)

CARNET CULTURAL

ARGEȘ ● Stagiunea actuală a Teatrului „Al. Davilla" din Pitești a fost marcată de o săptămînă a premierelor prezentate la cele patru secții: de proză, estradă, păpuși și de folclor. Din piesele vizionate în premieră amintim „Noaptea pe asfalt" de Th. Mănescu, „Moartea unui comis-voiajor" de Arthur Miller, „Roman năzdrăvanul" de Toma Biolan, „În ton major cu tinerețea" de Constantin Zărnescu și Al. Dorian, „Gaițele" de Al. Kirițescu. O parte din premiere au avut loc la Govora, Olănești, Călimănești și Căciulata. (Gh. Cîrstea).

CLUJ ● La Facultatea de filologie a Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca a avut loc o sesiune științifică dedicată predării limbii române studenților străini. Au participat cadre didactice din centrele universitare interesate. (Al. Mureșan).

HARGHITA ● La Praid s-a desfășurat tradiționalul festival al fanfarelor, la care au luat parte cele mai bune formații de fanfară din județele Harghita și Mureș ● În sala mică a Casei de cultură din municipiul Miercurea Ciuc s-a deschis o expoziție de pictură naivă a Anei Gireș din Săcele. (I. D. Kiss).

BRĂILA ● La Liceul industrial de construcții navale „Nicolae Iorga" funcționează un cerc de informare și cercetare științifică intitulat „Inventica". Îndrumați îndeaproape de cadre didactice și specialiști ai Șantierului naval din Brăila, elevii fac primii pași pe calea descifrării tainelor construcțiilor de nave. (Corneliu Ifrim).

MUREȘ ● În galeriile de la Palatul culturii din Tîrgu Mureș a fost vernisată expoziția cu tema: „Afișul de circulație", organizată de comitetul județean U.T.C., Inspectoratul județean Mureș al Ministerului de Interne și Filiala din Tîrgu Mureș a Uniunii artiștilor plastici. Cele 43 de lucrări pe tema circulației rutiere — premiate în cadrul concursului județean — sînt realizate de plasticieni amatori și profesioniști, precum și de elevi ai Liceului de artă din Tîrgu Mureș. (Gheorghe Giurgiu)

IAȘI ● Tradiționala manifestare folclorică ieșeană „Trandafir de la Moldova", ajunsă la a 14-a ediție, s-a desfășurat, timp de o lună — la fiecare sfîrșit de săptămînă — cu întreceri între formații folclorice, atît la Iași, cît și în stațiunea balneoclimaterică Strunga. În zilele de 6 și 7 septembrie au avut loc finalele cu participarea unor soli ai cîntecului, dansului și portului popular din 11 județe. În ultima zi, la Strunga a avut loc și un colocviu pe tema organizării și desfășurării activităților ansamblurilor folclorice complexe, la care au participat și specialiști ai Centrului universitar Iași. (Manole Corcaci).

ARAD ● În organizarea secției de propagandă și cultură a comitetului județean de partid, la Casa prieteniei din Arad a avut loc un simpozion cu tema „Revoluția tehnico-științifică contemporană și implicațiile ei social-economice și spirituale". Au luat parte membrii biroului comitetelor județean și municipal de partid, activiști de partid și de stat, specialiști din întreprinderi și institute de cercetare și proiectare, activiști culturali. (Mircea Dorgoșan).

CONSTANȚA ● Constanța găzduiește în aceste zile două expoziții de artă plastică de un real interes pentru public. La Galerii, membrii Filialei artiștilor plastici din Tulcea expun 40 de lucrări de pictură și grafică inspirate din noile realități ale județului vecin, iar în sălile Muzeului de artă, Dan Băjenaru prezintă 50 de tablouri reprezentînd portrete, peisaje și naturi statice. (George Mihăescu).

De la compania TAROM

În legătură cu revenirea la ora oficială de iarnă în Republica Socialistă România, începînd cu 28 septembrie 1980, cînd se va trece de la +3 la +2 G.M.T., compania TAROM face următoarele precizări:

În perioada 28.09 — 31.10.1980 cursele regulate externe TAROM vor avea sosirile și plecările de pe aeroportul Otopeni cu o oră mai devreme decît orele menționate în plantele orarii, iar cursele interne TAROM vor funcționa după programul actual, fără nici o modificare.

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 24, 25 și 26 septembrie. În țară: Vremea va fi în general frumoasă, relativ caldă, îndeosebi în regiunile din sudul țării. Cerul va fi variabil. Vor cădea averse izolate de ploaie în vestul și nordul țării. Vînt moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 5 și 15 grade, iar cele maxime între 15 și 25 de grade. Dimineața și seara, ceață slabă. **În București:** Vreme în general caldă. Cerul va fi variabil. Vînt slab. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 6 și 8 grade, iar valorile maxime între 20 și 23 de grade. **(Struțu Margareta, meteorolog de serviciu).**

Plățile efectuate de C.E.C. pentru titularii de conturi curente personale

Instrument de economisire și plăți, contul curent personal, pe care Casa de Economii și Consemnațiuni îl pune la dispoziția populației, este folosit de tot mai mulți deținători.

Avantajul specific al acestui instrument de economisire îl constituie faptul că asigură titularilor efectuarea de plăți periodice și ocazionale din sumele depuse în cont, fără ca aceștia să fie nevoiți să se deplaseze personal la casieriile întreprinderilor sau instituțiilor prestatoare de servicii.

Casa de Economii și Consemnațiuni efectuează plățile în limita soldului existent în cont în mod gratuit, acordînd în plus titularilor de conturi curente personale și o dobîndă anuală de 2 la sută. Depunerile și plățile din contul curent personal se pot face în numerar sau prin virament. Plățile în numerar se pot face pe bază de cecuri semnate de titular sau de persoanele împuternicite de acesta (cel mult două persoane).

Plata în numerar a cecurilor obișnuite se poate efectua de către sucursala sau filiala C.E.C. la care s-a deschis contul, precum și de o altă unitate C.E.C. — stabilită de titular — iar plata în numerar a cecurilor din carnetul de cecuri cu sumă limitată se face de oricare sucursală, filială sau agenție C.E.C. din țară.

Plățile prin virament din conturile curente personale se fac, din dispoziția titularilor, de către unitățile C.E.C. la care acestea sînt deschise. Este de reținut că titularii de conturi pot solicita virarea din cont a unor sume pentru plăți periodice, reprezentînd: plata abonamentului de telefon, de radio și televizor, a chiriei, consumului de energie electrică și de gaze, precum și plăți de impozite și taxe.

Contul curent personal se poate deschide oricărei persoane majore la sucursalele și filialele C.E.C. din întreaga țară pentru o depunere inițială minimă de 100 de lei.

DE PRETUTINDENI

● **SALONUL AUTOMOBILULUI ȘI IMPERATIVUL ECONOMIEI DE CARBURANT.** Economia de benzină va constitui tema dominantă a celui de-al 67-lea salon al automobilului (Paris, 2—12 octombrie) și, cu siguranță, în viitor, principalul criteriu în alegerea și achiziționarea unui autovehicul — apreciază agenția France Presse într-un material consacrat acestei importante manifestări anuale. Într-adevăr, dacă în trecut strădaniile tehnicienilor erau orientate spre sporirea vitezei și securității automobilelor, în prezent ei își concentrează atenția asupra găsirii căilor de moderare a „apetitului" de carburanți al acestora. Eforturile în această direcție din ultimii 3—4 ani au început să dea roade, consumul mediu al mașinilor ieșite pe porțile uzinelor înregistrînd o scădere de 15—20 la sută. Constructorii de automobile francezi au promis o scădere a consumului de la 8,3 litri la suta de kilometri, în 1980, la 7,3 litri în 1985 și 6 litri în 1990. Prototipurile economice „Vera" (derivat din Peugeot 305) și „Eva" (derivat din Renault 18) consumă de pe acum cu 25 la sută mai puțină benzină decît modelele de serie ale anului.

● **GOLF DEVENIT LAC.** Atlasul geografic al Terrei a suferit o corectură: golful Kara-Bogaz-Gol, de la Marea Caspică (U.R.S.S.), a devenit lac. Această transformare a fost necesară din cauză că apele golfului se evaporau foarte rapid, păgubind Caspica în fiecare secundă de peste 300 metri cubi de apă, ceea ce a avut drept urmare scăderea considerabilă a nivelului mării. În corpul barajului care a închis golful s-au turnat 250 000 mc de nisip și peste 1 000 blocuri de beton, fiecare în greutate de 2,5 tone. Pentru a nu afecta echilibrul ecologic, specialiștii sovietici au prevăzut construirea unei ecluze pentru reglarea nivelului apei, astfel ca la nevoie apa din Caspica să poată trece în lacul Kara-Bogaz-Gol.

● **POLUAREA ATENEI** a devenit o problemă deosebit de gravă, care, datorită multiplelor implicații, reclamă o grabnică rezolvare — relevă un raport oficial dat publicității în capitala Greciei. Comparabil cu anul 1972, poluarea atmosferică a crescut de trei ori. Principalii factori de poluare sînt industria (în jurul Atenei se concentrează trei pătrimi din potențialul industrial al țării), cele 300 000 autovehicule care circulă în oraș și încălzirea imobilelor. S-a calculat că poluarea atmosferică este de natură să provoace pagube imense monumentelor de arhitectură și artă ale antichității pe care le adăpostește Atena.

● **GEOCANCEROLOGIE.** Un simpozion internațional ținut zilele trecute în Franța a fost consacrat geocancerologiei — o disciplină care își propune să colecteze informații asupra legăturii care ar putea exista între mediul înconjurător și apariția proceselor canceroase. Au fost prezentate studii statistice, realizate în diferite părți ale globului, care tind să arate că peste 60 la sută din cancerele umane ar fi datorate unor factori de mediu, cum sînt climatul, obișnuințele alimentare, aerul respirat, apa de băut și, bineînțeles, alcoolul și fumatul. Întrebarea în jurul căreia s-au purtat discuțiile a fost: dacă se admite că acești factori fizici, chimici, biologici și psihologici sînt în mare parte produsul activităților omului, nu revine oare omului să rezolve problemele, eliminînd cancerigenele din mediul său?

● **„REGELE CANALULUI MINECII"**, titlu acordat înotătorilor care reușesc cel mai mare număr de traversări ale vestitei strîmtori, a devenit în aceste zile englezul Mike Read. În vîrstă de 39 de ani, el a străbătut pentru a treia oară în acest an dificila porțiune din Marea Nordului ce desparte țărmul britanic de cel francez. Cu un total de 20 de tentative reușite, el îl întrece pe principalul său rival, australianul D. Remford, cu „doar" 19 traversări.

● **STRESSUL — O „BOALĂ" MODERNĂ ȘI NU PREA.** În ciuda facilităților oferite de realizările tehnico-sociale ale epocii moderne, omul zilelor noastre nu duce cîtuși de puțin un trai mai „confortabil" decît... omul de Neanderthal, de pildă. Aceasta este părerea unui medic din Montreal care a studiat efectele stressului asupra organismului uman. Acesta, neflînd dotat cu un sistem specific care să-l apere de șocurile emoționale, reacționează ca și în cazurile stressului fizic. Din acest motiv, și reacția organismului nu este diferențiată: astfel, după un șoc psihic ca și după unul fizic se poate constata o creștere a ritmului cardiac și a tensiunii arteriale. Reacția hormonală, în

Scînteia **VIAȚA INTERNAȚIONALĂ** Scînteia

Schimb de mesaje între președinții României și Algeriei

ALGER (Agerpres). — În cursul vizitei oficiale întreprinse la Alger, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, tovarășul Ștefan Andrei, a fost primit, duminică după-amiază, de secretarul general al Partidului Frontul de Eliberare Națională, președintele Republicii Algeriene Democratice și Populare, Chadli Bendjedid.

Din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a fost înmînat șefului statului algerian un mesaj de prietenie și a fost transmis un cald salut, împreună cu cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de prosperitate și progres continuu poporului algerian.

Exprimînd mulțumiri sincere pentru mesajul primit, președintele Chadli Bendjedid a adresat un salut de caldă prietenie tovarășului Nicolae Ceaușescu, cordiale urări de sănătate și fericire personală, de bunăstare și noi succese poporului român.

În cadrul convorbirii care a avut loc a fost exprimată dorința comună a celor două țări de a extinde raporturile româno-algeriene pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de interes reciproc, pornind de la idealurile comune ale celor două popoare de dezvoltare liberă, independentă, de făurire a unei vieți mai bune, ca și de la posibilitățile mari pe care le oferă economiile în plin avînt ale României și Algeriei. A fost scoasă în evidență existența a numeroase posibilități de intensificare și aprofundare a conlucrării bilaterale pe multiple planuri și a fost exprimată hotărîrea comună de a imprima acestei cooperări un caracter dinamic, de perspectivă, pe baze reciproc avantajoase.

Procedîndu-se la un schimb de păreri cu privire la unele probleme internaționale actuale, a fost relevată necesitatea de a se acționa pentru oprirea creșterii tensiunii internaționale, pentru reluarea și relansarea politicii de pace, colaborare și destindere, de respect al independenței naționale a tuturor popoarelor, pentru reglementarea problemelor litigioase dintre state pe cale politică, prin tratative, pentru măsuri eficace pe calea instaurării unei noi ordini economice internaționale. În acest context, a fost subliniată necesitatea participării active a țărilor în curs de dezvoltare, a statelor nealiniate, a tuturor țărilor lumii, pe bază de deplină egalitate, la rezolvarea problemelor majore cu care este confruntată în prezent omenirea.

A fost exprimată convingerea că dezvoltarea în ritm susținut a raporturilor prietenești dintre Republica Socialistă România și Republica Algeriană Democratică și Populară, a conlucrării dintre cele două țări în viața internațională corespunde pe deplin intereselor fundamentale ale popoarelor român și algerian, cauzei generale a păcii, destinderii, independenței și colaborării în lume.

La întrevedere, care s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească, au participat Mohamed Benyahia, ministrul afacerilor externe al Algeriei, precum și Ioan Lăzărescu, ambasadorul României la Alger.

★

În cursul zilei de duminică s-au încheiat convorbirile oficiale dintre miniștrii de externe ai României și Algeriei. Exprimîndu-se satisfacția pentru schimbul amplu de vederi în problemele internaționale de interes comun, prilejuit de vizita oficială a ministrului de externe român la Alger, s-a căzut de acord să fie continuat și intensificat dialogul dintre cele două ministere de externe, inclusiv la O.N.U., în cadrul „Grupului celor 77", în mișcarea de nealiniere, precum și în alte foruri internaționale. Convorbirile dintre miniștrii de externe român și algerian s-au desfășurat într-un climat cordial, de deplină înțelegere.

În cursul aceleiași zile, ministrul român de externe a avut o întîlnire de lucru cu ministrul algerian al energiei și industriei petrochimice, Nabi Belkasem, președintele părții algeriene în Comisia mixtă de cooperare economică și tehnică, cu care prilej a fost trecut în revistă stadiul principalelor acțiuni de cooperare economică dintre cele două țări și au fost convenite măsuri pentru pregătirea și desfășurarea viitoarei sesiuni de la București a Comisiei mixte.

CONTRIBUȚIA PARLAMENTELOR LA CREAREA UNUI CLIMAT FAVORABIL SUCCESULUI REUNIUNII DE LA MADRID

— evidențiată de participanții la Conferința Uniunii Interparlamentare de la Berlin

BERLIN 22 (Agerpres). — În cadrul celei de-a 67-a Conferințe a Uniunii Interparlamentare, luni a avut loc reuniunea reprezentanților grupurilor parlamentare din țările semnatare ale Actului final de la Helsinki. Examinînd rezultatele celei de-a IV-a Conferințe interparlamentare în problemele securității și cooperării în Europa, desfășurată la Bruxelles în luna mai, participanții au apreciat pozitiv propunerile cuprinse în documentul final privind contribuția parlamentelor la crearea unui climat favorabil pregătirii reuniunii de la Madrid. **Reprezentanții grupurilor parlamentare din țările europene, Canada și S.U.A. s-au pronunțat, totodată, pentru intensificarea conlucrării pe plan parlamentar, pentru inițierea de acțiuni hotărîte, menite să asigure încheierea cu rezultate pozitive, concrete, a reuniunii de la Madrid.**

În intervenția sa, șeful delegației române, Stan Soare, referindu-se la propunerile cuprinse în Declarația-apel a Marii Adunări Naționale, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Socialiste România către toate parlamentele, organele supreme și șefii de stat, către guvernele și șefii de guverne, către toate popoarele participante la Conferința general-europeană de la Helsinki, a subliniat **importanța deosebită pe care ar avea-o adoptarea, la reuniunea de la Madrid, a deciziei de convocare a unei conferințe consacrate dezarmării europene**, care să stabilească măsuri concrete de oprire a cursei înarmărilor, de diminuare a potențialului militar existent pe continent.

În raportul prezentat de secretarul general al Uniunii Interparlamentare în legătură cu activitatea desfășurată pe plan parlamentar în direcția edificării securității și dezvoltării cooperării pe continent sînt menționate pe larg **inițiativele Marii Adunări Naționale a țării noastre, acțiunile întreprinse de parlamentarii români pe plan național și în cadrul contactelor bilaterale cu alte grupuri naționale în domeniul securității și cooperării europene, inclusiv în ceea ce privește aplicarea prevederilor cuprinse în rezoluțiile finale ale conferinței de la Bruxelles.**

Dezvoltarea colaborării economice româno - portugheze

LISABONA 21 (Agerpres). — La Lisabona s-au încheiat lucrările sesiunii a IV-a a Comisiei mixte guvernamentale româno-portugheze de colaborare economică și tehnică.

Reflectînd posibilitățile crescînde oferite de economiile naționale ale celor două țări, s-a convenit ca România să exporte pe piața portugheză autoturisme de teren, tractoare și mașini agricole, camioane, autobuze, mașini-unelte, rulmenți, motoare electrice, produse siderurgice și chimice, materiale de construcții și să importe instalații și echipamente portuare, mașini și utilaje, produse siderurgice, feroaliaje, metaloizi, plută brută și produse din plută, conserve de pește.

De asemenea, s-a hotărît ca ambele părți să depună eforturi pentru materializarea posibilității de cooperare și colaborare în domeniile construcțiilor de tractoare, agriculturii, industriei alimentare, zootehniei și în alte domenii, precum și a conlucrării în producție pentru terțe piețe. Comisia română a fost condusă la lucrări de Ion Stanciu, adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, iar cea portugheză de Armando de Sousa Almeida, secretar de stat pentru comerțul exterior.

Să fie anulate sentințele arbitrare pronunțate împotriva militanților sud - coreeni!

PHENIAN 22 (Agerpres). — La Phenian a avut loc un miting de masă în cadrul căruia a fost înfierată condamnarea la moarte a cunoscutului lider al opoziției sud-coreene, Kim Dae Jung. Participanții au condamnat ferm acțiunile prin care regimul dictatorial al lui Chun Du Hwan urmărește reprimarea tuturor forțelor democratice din Coreea de sud. De asemenea, a fost adoptat un apel adresat populației sud-coreene, în care este relevată necesitatea intensificării luptei pentru anularea sentințelor arbitrare pronunțate împotriva lui Kim Dae Jung și altor personalități democratice, pentru obținerea eliberării lor.

Comitetul Central al Partidului Democratic din Coreea a dat publicității o declarație în care condamnă cu tărie sentința pronunțată împotriva cunoscutului om politic sud-coreean Kim Dae Jung. Condamnarea la moarte a acestuia — arată declarația — reprezintă un act prin care au fost încălcate cele mai elementare norme de justiție, o sfidare la adresa democrației și a sentimentelor patriotice ale poporului coreean, fiind, totodată, rezultatul unei intrigi politice. Kim Dae Jung și celelalte persoane condamnate împreună cu el la pedepse dintre cele mai grele sînt în realitate patrioți care au luptat pentru democratizarea societății sud-coreene și pentru reunificarea pașnică a patriei, activitatea lor bucurîndu-se de sprijinul întregului popor coreean — relevă documentul, denunțînd manevrele prin care regimul reacționar al lui Chun Du Hwan urmărește să împiedice activitățile opoziției. Declarația cere punerea în libertate a luptătorilor pentru democrație întemnițați în Coreea de sud și reafirmă sprijinul deplin al Partidului Democratic din Coreea față de lupta justă a populației sud-coreene pentru democrație și reunificarea pașnică a patriei.

ATENA

Reuniune F. A. O.

ATENA 22 (Agerpres). — La Atena s-a deschis, luni, cea de-a XII-a Conferință regională a Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.) pentru Europa, la care participă delegații din țările continentului, între care și România. În cadrul dezbaterilor deschise de primul ministru al țării-gazdă, Gheorghios Rallis, și care urmează să se încheie la 27 septembrie, vor fi examinate probleme specifice privind alimentația, agricultura și mediul rural în țările europene și în cele în curs de dezvoltare. Directorul general al F.A.O., Edouard Saouma, a adresat statelor industrializate de pe continentul european apelul de a-și spori ajutorul acordat țărilor în curs de dezvoltare.

Sesiunea Adunării Generale a O. N. U.

Au început dezbaterile generale

NAȚIUNILE UNITE 22 (Agerpres). — Luni au început dezbaterile generale ale celei de-a XXXV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. În cadrul dezbaterilor generale vor fi abordate, practic, toate problemele majore ale vieții internaționale actuale, caracterizată printr-o mare complexitate, cum sînt respectarea universală a principiilor noi ale relațiilor dintre state, reluarea și consolidarea cursului destinderii, securitatea în Europa și în alte regiuni ale lumii, stingerea, prin tratative, pe căi politice a focarelor de conflict din diferite zone ale planetei, reglementarea prin mijloace pașnice a tuturor diferendelor internaționale, eliminarea subdezvoltării și a decalajelor economice, oprirea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, întărirea rolului O.N.U. în viața internațională și altele.

Deschizînd, potrivit tradiției, dezbaterile generale, șeful delegației Braziliei, ministrul de externe Ramiro Saraiva Guerreiro, a exprimat îngrijorarea țării sale în legătură cu înrăutățirea, în ultima perioadă, a climatului internațional. El a apreciat ca imperativ necesară stăvilirea cursei înarmărilor, cu prioritate a celei nucleare, pentru eliminarea pericolului unui război nuclear pustiitor. Acumularea unor uriașe arsenale nucleare, a spus el, se află în flagrantă contradicție cu dorința sinceră a majorității covîrșitoare a omenirii de a trăi în pace. În scopul promovării cauzei dezarmării, vorbitorul a relevat necesitatea transpunerii în viață a hotărîrilor adoptate de sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, din 1978, în vederea reducerii considerabile a arsenalelor nucleare și a realizării dezarmării generale și totale, sub un control internațional eficient.

GRECIA: *Festivalul ziarului „Avghi"*

Timp de cinci zile s-a desfășurat, în Parcul Neas Smirnis din Atena, Festivalul anual al ziarului „Avghi", organ al Partidului Comunist din Grecia (interior). Zeci și zeci de mii de oameni ai muncii au luat parte la manifestările festivalului, care au prilejuit ample dezbateri asupra unor probleme social-politice și economice actuale. Programele culturale s-au constituit într-o adevărată paradă a cîntecului, dansului și portului popular grec.

Organe de presă ale unor partide comuniste și muncitorești au participat cu expoziții și standuri proprii. Standul ziarului „Scînteia" a cuprins o amplă expoziție cu tema „România celui de-al șaselea cincinal", precum și o expoziție de carte social-politică, în cadrul căreia la loc de frunte au fost expuse lucrările președintelui Nicolae Ceaușescu apărute în ultimii ani în limba greacă și în alte limbi. Duminică seara, la încheierea festivalului, a avut loc un mare miting, la care a luat cuvîntul tovarășul Haralambos Dracopoulos, secretar al Comitetului Central al P.C.G. (interior).

N. ROȘCA

BELGIA: *Sărbătoarea presei comuniste*

BRUXELLES 22 (Agerpres). — Zeci de mii de persoane au participat, la sfîrșitul săptămînii, la tradiționala sărbătoare a presei comuniste din Belgia — „Le Drapeau Rouge" și „De Rode Vaan". Principala temă a discuțiilor și simpozioanelor care au avut loc în cadrul acestei manifestări a constituit-o lupta comuniștilor pentru apărarea intereselor oamenilor muncii, pentru democrație, asigurarea locurilor de muncă, îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață.

În cadrul manifestărilor a rostit o cuvîntare președintele Partidului Comunist din Belgia, Louis Van Geyt.

Au fost reprezentate organe de presă ale partidelor comuniste și muncitorești din numeroase țări.

Ziarul „Scînteia" a fost prezent la această manifestare cu un stand în cadrul căruia a fost organizată o expoziție de carte, în care la loc de frunte se aflau operele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele României. Au fost prezentate, de asemenea, expoziția documentară de fotografii „România în cel de-al șaselea cincinal — 1976—1980", precum și o expoziție de artizanat.

AGENȚIILE DE PRESĂ — *pe scurt*

PRIMIRE LA MOSCOVA. Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., l-a primit luni pe Raul Castro Ruz, membru al Biroului Politic, al doilea secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-vicepreședinte al Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Cuba, ministrul forțelor armate, informează agenția T.A.S.S., adăugînd că a avut loc un schimb de opinii în probleme actuale ale relațiilor sovieto-cubaneze și ale situației internaționale.

ÎNTREVEDERI LA DAMASC. Președintele Siriei, Hafez Al Assad, a avut convorbiri, la Damasc, cu Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.). S-a procedat la un schimb de vederi asupra situației generale și a ultimelor evenimente din lumea arabă și Orientul Mijlociu, o atenție deosebită fiind acordată situației din sudul Libanului — informează agenția siriană de știri SANA. Au fost examinate, de asemenea, alte probleme de interes comun.

PROIECT CHINO — AMERICAN. Agenția China Nouă informează că s-a încheiat prima fază a proiectului chino-american de cercetare geofizică în regiunea Chinei de Sud. Geologii au colectat mostre de geode de mangan de pe fundul Mării Chinei de Sud și au înregistrat o serie de date privind condițiile geologice ale regiunii, date care vor contribui la exploatarea petrolului și a gazelor naturale în acest sector și la cercetările geologice propriu-zise. În prezent, datele obținute sînt prelucrate la Universitatea Columbia (S.U.A.) de oameni de știință americani și chinezi.

COMITETUL DIRECTOR AL PARTIDULUI SOCIALIST FRANCEZ a hotărît să convoace, la 25 ianuarie, Congresul P.S.F. pentru desemnarea candidatului partidului la alegerile prezidențiale de la 26 aprilie 1981. Secretarul partidului, François Mitterand, și Michel Rocard sînt considerați candidați potențiali.

LA BAMAKO, cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a proclamării independenței Republicii Mali, președintele țării, Moussa Traore, a rostit un discurs în care a relevat că îndeplinirea planului de dezvoltare economică și socială și accelerarea progresului prin consolidarea economiei planificate, îmbunătățirea activității din sectorul economic de stat se numără printre sarcinile naționale majore.

PROPUNERE PRIVIND CONVOCAREA UNEI REUNIUNI ECONOMICE LA NIVEL ÎNALT. Secretarul general al Commonwealthului, Shridath Ramphal, s-a pronunțat pentru convocarea cît mai curînd posibil a unei reuniuni internaționale la nivel înalt, la care să fie reprezentate state în curs de dezvoltare și state industrializate, pentru examinarea modalităților de reluare a negocierilor economice, sub auspiciile Națiunilor Unite.

CONVORBIRI GRECO-BRITANICE. Primul ministru al Marii Britanii, Margaret Thatcher, a sosit luni la Atena, într-o vizită oficială de trei zile — prima întreprinsă în Grecia de un șef al guvernului britanic în ultimii 22 de ani, informează agenția A.N.A.

ÎNUNDAȚII ÎN INDIA. În statele Orissa și Andhra Pradesh și-au pierdut viața aproximativ o mie de persoane, iar numeroase altele sînt date dispărute. Apele revărsate au inundat localități urbane și rurale.

Ciocniri armate la frontiera dintre Irak și Iran

Potrivit agențiilor de presă, la frontiera dintre Irak și Iran continuă să aibă loc lupte violente, înregistrîndu-se pierderi grele de ambele părți.

Agenția irakiană de știri I.N.A. — citată de agențiile A.F.P. și E.F.E. — informează că în cursul ciocnirilor de duminică forțele armate irakiene au doborît un avion de vînătoare-bombardament de tip „Phantom" și au distrus opt nave aparținînd forțelor militare iraniene. Citînd un purtător de cuvînt al Ministerului irakian al Apărării, agenția I.N.A. adaugă că au fost, de asemenea, distruse „instalații militare" iraniene în cursul luptelor care au loc în estuarul format la unirea Tigrului cu Eufratul.

Un comunicat al Comandamentului general al forțelor armate irakiene, difuzat de agenția irakiană de informații I.N.A., anunță că forțe aeriene irakiene au bombardat luni 10 baze aeriene și aeroporturi din Iran, între care baza aeriană Mehrabad din apropierea Teheranului, precum și mai multe puncte în zona petrolieră.

La rîndul său, postul de radio Teheran — citat de agențiile U.P.I. și E.F.E. — a transmis un comunicat al Marelui Stat Major al armatei iraniene în care se arată că în regiunea estuarului au avut loc, duminică, lupte „pe mare și pe uscat", fiind angajate artileria, blindate și rachete". „Portul militar de la Khomrashar, pe malul iranian al estuarului, a fost parțial distrus, iar aeroportul Abadan a fost țintă bombardamentelor irakiene" — adaugă comunicatul. În ziua precedentă, o navă militară irakiană a fost scufundată, iar alte două au eșuat. O navă militară iraniană a fost și ea scufundată. Malul irakian al estuarului — se precizează — se află sub focul artileriei iraniene.

Postul de radio Teheran, reluat de agenția Reuter, a confirmat că forțele aeriene irakiene au atacat, luni, mai multe baze aeriene iraniene.

(Agerpres)

stern magazin

„Vînătoare de cetățeni pașnici în Coreea de sud"

Sub titlul de mai sus, revista vest-germană „Stern" își începe cu această imagine un amplu și zguduitor fotoreportaj despre represiunile dezlănțuite de noii guvernanți de la Seul împotriva forțelor democratice și patriotice. „Armata — scrie revista — se năpustește cu brutalitate împotriva studenților și muncitorilor, terorizînd întreaga populație". Fotografia surprinde o scenă obișnuită pe străzile marelui oraș Kwangju

Prima ședință a noului guvern turc

ANKARA 22 (Agerpres). Luni a avut loc prima reuniune a noului guvern al Turciei, condus de Bülent Ulusu, în cadrul căreia, după cum s-a precizat oficial la Ankara, a fost examinat programul guvernamental. „Noul cabinet turc va fi un guvern de unitate națională și va urmări, ca sarcină prioritară, lichidarea focarelor de terorism și a violenței politice" — a spus premierul turc. El a precizat că un obiectiv principal al guvernului îl va reprezenta „realizarea funcționării armonioase a tuturor organismelor unui stat democratic", adăugînd că noul guvern va adopta toate măsurile necesare pentru eliminarea ineficienței pe plan administrativ.

Bülent Ulusu a mai declarat că obiectivele politicii externe a Turciei, precum și angajamentele ei internaționale vor rămîne neschimbate.

Marile disparități ale dezvoltării

WASHINGTON 22 (Agerpres). — Într-un raport privind anii '70, dat publicității la Washington, Banca Mondială relevă că „sporirea disparităților între diferitele state în curs de dezvoltare a constituit una dintre evoluțiile cele mai semnificative și, în același timp, mai dezamăgitoare ale deceniului". În ciuda condițiilor extrem de nefavorabile — se adaugă în document — unele țări în curs de dezvoltare au realizat, în cursul ultimilor 10 ani, anumite progrese economice. Raportul ignoră barierele vamale de tot felul instituite de țările bogate în calea comerțului țărilor sărace, prețurile ridicate practicate de marile companii transnaționale la tehnologiile industriale noi, la semințe și îngrășăminte pentru agricultură. Se arată totuși că sporirea globală a produsului național brut al țărilor în curs de dezvoltare — destul de mică, insuficientă pentru reducerea în perspectivă a decalajului ce separă aceste state de națiunile dezvoltate — maschează disparități profunde între diferite grupuri de state, precum și marile dificultăți financiare și sociale cu care sînt confruntate.

Datoria externă globală a țărilor în curs de dezvoltare a crescut la rîndul ei, ajungînd la sfîrșitul anului 1979 la 376 miliarde dolari.

DOSARE ACUZATOARE: CUM AU ACUMULAT BOGĂȚIILE... BOGAȚII LUMII

Aur și sînge din „centura de cupru" a Africii (II)

Ce se omitea în ghidurile turistice

Pînă în 1960, în lexicoanele politice, Congo figura de două ori sub cinicul cuvînt „colonie". De o parte a marelui fluviu omonim, Congo „belgian" : de cealaltă parte, Congo „francez"... Cuvintele se atîrnaseră grele, ca lanțurile de picioarele sclavilor.

Ce a însemnat colonialismul pentru Congo zis „belgian" ? Nici ghidurile turistice nu au putut ascunde cu totul realitățile, încercînd, în schimb, să speculeze o anume notă de pitoresc, de atractivitate vilegiaturistică **într-o țară a contrastelor** : „De la negru la alb, de la primitivele produse de olărie la fabrica de sticle pentru coca-cola ; de la turcele de manioc vîndute la colț de stradă la mîncărurile fine aduse cu avionul de la Bruxelles ; de la tam-tam-urile din nopțile ecuatoriale cu lună la concertele unor virtuoși interpreți din Occident ; de la pirogă la marele vapor modern ; de la lanurile de porumb din împrejurimi la somptuoasele edificii administrative — așa apare Leopoldville, etalînd toate stadiile de dezvoltare..."

Este adevărat că prospectele turistice omiteau să precizeze că diferitele „stadii de dezvoltare" ilustrează, de fapt, contrastul izvorît dintr-o flagrantă anomalie a istoriei politice : de o parte, huzurul, bunăstarea colonialiștilor, de altă parte — crunta mizerie și exploatare a populației africane subjugate.

...La Kolwezi, capitala cuprului zairez, în apropierea minelor, într-un cadru natural dominat de fantasticii „flamboyanți" (arbori de foc), asistam la un spectacol prezentat de către un grup folcloric balunda în lumina de aramă topită a apusului de soare tropical. Tînguiclile ritmice ale cîntăreților acompaniați de acorduri de likembe veneau parcă din adîncurile istoriei, ca niște ecouri ale suferințelor oamenilor care au trăit pe aceste meleaguri. Impresionantă evocare a calvarului celor care au sîngerat sub lanturile colonialismului, trudind în minele din Katanga, pe „centura de cupru" a Africii. Pe aici trecea „drumul infernului", drumul pe care uriașe bogății smulse pămîntului african cu sînge și sudoare au fost transferate în metropolele vest-europene.

În strînsoarea tentaculelor marilor monopoluri

Un întreg mecanism de exploatare colonială a fost pus la punct și a funcționat din plin. În primul rînd, în Congo a fost instalată o puternică **rețea monopolistă.** Pierre Joye și Rosine Lewin au dezvăluit în cartea lor „Les trusts au Congo" procesul de penetrație a capitalurilor străine. Într-o permanentă și adesea acerbă concurență, soldată cu numeroase fuziuni și concentrări de capital, societăți și grupuri monopoliste au cuprins în tentaculele lor nesățioase întreaga economie congoleză. Firește, capitalul metropolei s-a situat mereu în avangarda „cuceririi" economice a coloniei. Astfel, **Societatea generală** a ajuns să controleze, începînd din 1928, circa 70 la sută din economia congoleză, reprezentînd o putere economico-financiară comparabilă cu aceea a celebrului grup Oppenheimer în Africa de Sud.

Puternice poziții au deținut și **Union Minière du Haut Katanga, Compania congoleză pentru comerț și industrie, Comitetul special din Katanga, FORMINIÈRE** (Societatea internațională forestieră și minieră din Congo), care exploata minele de diamante de la Tshikapa (Kasai) etc. Numeroase alte grupuri financiare belgiene au intervenit în economia congoleză prin participarea la diverse societăți.

Penetrația a devenit apoi multinațională. Capitalul **american** (American Congo Company, grupurile Thomas Ryan și Daniel Guggenheim, Rockefeller, U. S. Plywood Corporation, Olin Mathieson Industries), **britanic** (grupul Lever), **francez** (Banque de Paris et des Pays Bas, Pechiney, B.N.C.I.), **german** (Berliner Handelsgesellschaft, Deutsche Bank), **olandez** (grupul Heineken) au pătruns în ramurile economiei congoleze.

Afacerile monopolurilor belgiene și străine au înflorit pe terenul fertil al legislației și reglementărilor administrative, precum și al corupției. Dezvăluind aceste aspecte, ziarul cercurilor democrat-creștine din metropolă, **„De Standaar"**, scria într-un articol **din 19 septembrie 1959 : „...Unii funcționari sînt legați cu lanțuri de aur de societățile coloniale... În loc să fie ochiul statului în aceste societăți, acești funcționari sînt uneori, pur și simplu, spioni ai potentaților banilor în administrația de la Place Royale. Dacă se întîmplă ca ministrul să intenționeze să ia măsuri în favoarea economiei congoleze, dar nu și în favoarea societăților, acești funcționari delegați sînt bine plasați, mai întîi pentru a-și avertiza amicii din societăți și apoi pentru a sabota eforturile ministrului".**

Așa se explică menținerea esafodajului de legi și decrete pe care s-au înălțat profiturile monopoliste.

De la o investiție de 10 milioane la un profit de 10 miliarde!

Un flagrant sistem de exploatare tipic colonialistă a funcționat în industria extractivă. Încă de la început, țara fusese împînzită aproape în întregime de concesiuni miniere, veritabile „pompe de evacuare" a bogățiilor subsolului. **Din suprafața totală a țării de 234 milioane hectare, circa 231 milioane hectare reprezentau concesiunile obținute de monopoluri ; FORMINIÈRE** — 140 milioane hectare ; **Comitetul special din Katanga** — 38 milioane hectare ; **Compania Marilor lacuri** — 25 milioane hectare ; **Căile ferate Congo de Jos — Katanga** — 21 milioane hectare ; **Union Minière** — 7 milioane hectare etc.

În același timp, peste 60 milioane hectare au fost puse la dispoziția monopolurilor străine în vederea exploatării bogățiilor solului : **Comitetul special din Katanga** — 47 milioane ha ; **Compania din Lomami** — 4 milioane ha ; **Compania Marilor lacuri** — 8 milioane ha ; **FORMINIÈRE** — 1,1 milioane hectare ; **Bus Bloc** — 1 milion hectare ; **American Congo Company** — 0,1 milioane hectare etc.

Cuprul din Katanga va atrage magnetic pe mulți europeni : numărul acestora se mărește aici de la 360 în 1911 la 90 000 în 1954. În schimb, **datorită jafurilor și exploatării nemiloase, în rîndul autohtonilor s-a înregistrat un puternic declin demografic.** După trei secole de comerț cu sclavi, circa două treimi din populația bakongo a dispărut. Colonialismul belgian și-a exercitat stăpînirea asupra unei societăți considerabil măcinate. De exemplu, populația basuku din zona Kwango a scăzut, în perioada 1937—1946, de la 87 000 la 74 000 de oameni.

Imaginați-vă un tren a cărui lungime ar depăși distanța dintre Kinshasa și Bruxelles. Acesta ar fi fost necesar pentru a transporta întreaga **cantitate de 3,5 MILIOANE TONE DE CUPRU** pe care **societățile străine au scos-o, în decurs de o jumătate de secol, din minele congoleze. Monopolurile au mai „înghițit" peste 3 TONE DE DIAMANTE INDUSTRIALE** și peste **260 000 KG DE AUR. Congo belgian furniza 10 la sută din producția mondială de cupru, 60 la sută din cea de diamante industriale, 60 la sută din producția mondială de cobalt.**

Se cuvine însă subliniat faptul că exploatarea minieră s-a desfășurat în condițiile pactului colonial. Pe de o parte, aceste „recorduri" miniere, nu numai că nu au dus la îmbunătățirea nivelului de trai al populației din colonie, dar au făcut mai grele condițiile de muncă și de viață ale minerilor și, desigur, și „mai grele"... seifurile monopolurilor.

Astfel, firma belgiană **Union Minière du Haut Katanga,** creată în 1906 cu un capital de 10 milioane de franci, avea să atingă după o jumătate de secol un capital de aproape 10 miliarde de franci belgieni, adică de 1 000 de ori mai mare ! Provincia Katanga nu depășea a șaptea parte din suprafața țării, dar furniza profituri echivalente cu jumătate din bugetul congolez. În ultimii ani ai existenței sale, cînd profiturile oscilau între 2,5 și 4,5 miliarde de franci, societatea din Katanga devenise un barometru sui-generis al atmosferei social-economice din ...metropolă. Se spunea, mai în glumă, mai în serios: „Dacă la Union Minière coșurile fumegă, în Belgia e senin...".

Minereu din Katanga pentru bomba de la Hiroșima

Mai ales cel de-al doilea război mondial a oferit monopolurilor din economia Zairului surse sporite de profit. **Union Minière du Haut Katanga** anticipase într-un fel războiul, căci încă de la începutul anului 1939 administratorul delegat Eduard Senglier a expediat la New York 1 000 tone de minereu de pehblendă, cantitate pe care fabricanții de armament din Statele Unite o vor folosi la construirea bombei atomice. Da, istoria a consemnat că bomba de la Hiroșima, ca și cea de la Nagasaki, a fost fabricată cu uraniu din Katanga. Producția de metale strategice a crescut apreciabil : 800 000 tone de cupru au fost vîndute în Marea Britanie între 1940—1944, în timp ce cantități considerabile de cobalt, cositor, zinc, mincreu de uraniu au fost exportate în S.U.A.

Capitalurile străine destinate, chipurile, echipării industriale a țării nu foloseau nicidecum congolezilor. În acest sens, însuși guvernatorul general al coloniei, Pierre Ryckmans (1934—1946), recunoștea : **„Chiar cînd beneficiile realizate în Congo** — spune el — **se reinvestesc aici, ele se incorporează capitalului inițial și își reclamă remunerarea : este vorba tot despre bani împrumutați, care vor trebui restituiți cu dobîndă...".**

E adevărat, capitaliștii străini au construit cîte ceva pentru Congo în domeniul feroviar, dar nu în scopuri „civilizatoare", ci pentru acaparareа cît mai lesnicioasă a bogățiilor țării. În 1928 este pusă în funcțiune calea ferată Congo de Jos-Katanga pe o distanță de 1 100 km, între Bukama (pe rîul Lualaba) și Port Franqui (pe Kasai). În iulie 1931 este inaugurată calea ferată Tenke Dilolo (522 km) care leagă rețeaua feroviară din Katanga cu cea din Benguela. Astfel, **„Capitala cuprului"** dispune acum de patru porturi pentru evacuarea avuției sale : Matadi, Lobito, Beira, Dar es Salaam.

Cei 5 000 de kilometri de cale ferată construiți în Congo belgian au fost repartizați exclusiv în funcție de nevoile exportului, regiuni întinse rămînînd absolut izolate de restul țării.

„Cuprul zairez în folosul zairezilor!"

1960 — anul independenței. Peisajul fantastic al „aurului roșu" se schimbă. Se face simțit tot mai mult ritmul dinamic al prezentului. Pe pămîntul unde fumegau altădată coșurile fostei companii „Union Minière" se înalță acum siluetele impunătoare ale întreprinderii de stat „Gécamines", cu circa 25 000 de mineri.

Strălucirea „aurului roșu" mai atrage și acum privirea celor dornici să pună mîna pe averile și munca altor popoare. Anul trecut, în Katanga s-a auzit din nou tirul morții. Referindu-se la cauzele care au făcut să se adauge o nouă filă însîngerată în tragicul „dosar al cuprului", o revistă occidentală, **„Nouvel Observateur"**, punea punctul pe i : **„Războiul din Shaba, care s-a soldat cu atîția morți în Zair, nu a fost declanșat numai de disensiuni interafricane. El s-a datorat, de asemenea, interesului pe care îl poartă anumite puteri pentru fabuloasele zăcăminte de cupru și de cobalt exploatate de întreprinderea Gécamines".**

Numai că poporul zairez a dovedit că este hotărît să bareze cu orice preț drumul spre înstrăinarea resurselor naționale. Măsurile întreprinse pe plan economic în Zair de la obținerea independenței încoace vizează, în esență, valorificarea bogățiilor proprii în interesul dezvoltării și progresului țării. **„Sensul dezvoltării noastre** — ne spunea, în cursul unei convorbiri, comisarul general al planului din Zair, Bokana W'Ondangela **— poate fi sintetizat plastic în această adevărată deviză națională : «Cuprul zairez — în folosul zairezilor !» La aceste preocupări se adaugă activitatea pe linia pregătirii de cadre naționale într-o țară care, la ora proclamării independenței, nu dispunea decît de... 10 cadre autohtone cu studii universitare".**

...Zairul, „colosul african cu picioare de cupru", eliberat din chingile asupririi și exploatării, păsește cu optimism spre orizonturile dezvoltării libere, de sine stătătoare. El trebuie să depună însă uriașe eforturi pentru a depăși starea de subdezvoltare la care fusese condamnat de către foștii stăpîni coloniali.

Viorel POPESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă, P. O. BOX 136—137 telex : 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII

40 360